

FJERKRÆAFGIFTSFONDEN

Fjerkræafgiftsfonden
CVR-nr. 12 02 36 93

Årsregnskab
1. januar – 31. december 2012

Årsregnskabet for Fjerkræafgiftsfonden omfatter årsregnskab med resultatopgørelse, balance og noter. Årsregnskabet er baseret på tilskudsregnskaber fra modtagere af tilskud fra Fjerkræafgiftsfonden.

Indholdsfortegnelse	Side
Fondsoplysninger	3
Ledelsesberetning	4
Ledelsespåtegning	9
Den uafhængige revisors erklæringer	10
Anvendt regnskabspraksis	12
Resultatopgørelse 2012	13
Balance pr. 31.12.2012	14
Noter til Resultatopgørelse	15
Supplerende oplysninger	16
Opgørelse over de seneste 5 år	19
Noter til supplerende oplysninger	20

Fondsoplysninger

Fond

Fjerkræafgiftsfonden
Axelborg
Axeltorv 3
1609 København V
CVR-nr.: 12 02 36 93
Hjemstedskommune: København

Telefon: 33 39 40 00
Internet: www.fa-fonden.dk
E-mail: fjerkraefgiftsfonden@lf.dk

Bestyrelse

Martin Merrild, formand
Lars Lunding, næstformand
Anders Dalum Hansen
Bent Jensen
Claus Zakarias
Erik Dam Jensen
Frede Lorenzen
Hanne Holgaard
Helle Risdahl Juul-Madsen
Jacob Roland Pedersen
Johan Damgaard Jensen
Magne Bisgaard

Administrator

Det Danske Fjerkræraad

Revision

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Weidekampsgade 6
2300 København S
www.deloitte.dk
koebenhavn@deloitte.dk

Ledelsesberetning

Fondens formål

Fjerkræafgiftsfondens formål er at styrke fjerkræerhvervets udvikling. Fonden er reguleret i henhold til Lov om administration af Det europæiske økonomiske fællesskabs forordninger om markedsordninger for landbrugsvarer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 445 af 23. april 2010 (Landbrugsstøtteloven).

Til finansiering af aktiviteterne opkræver fonden produktionsafgifter i henhold til gældende bekendtgørelse. Derudover modtager fonden tilskud fra Promilleafgiftsfonden for landbrug, hvis midler består af en delvis tilbageførelse af statens pesticidafgiftsprovener.

Fonden ledes af en bestyrelse med 12 medlemmer, som består af 8 repræsentanter for landbruget og 4 repræsentanter for offentlige interesser. Bestyrelsesmedlemmerne er udpeget af ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri.

Fonden kan i henhold til Landbrugsstøtteloven finansiere foranstaltninger indenfor følgende hovedformål: Afsætningsfremme, forskning og forsøg, produktudvikling, rådgivning, uddannelse, sygdomsforebyggelse, sygdomsbekæmpelse, dyrevelfærd, kontrol, medfinansiering af initiativer under EU-programmer samt i øvrigt foranstaltninger, som fødevarerministeren godkender.

Fondens budget for 2012

Fondens ansøgningsrunde for 2012 blev gennemført i september 2011. Bestyrelsen budgetterede med et samlet rådighedsbeløb på 18,9 mio.kr. inkl. en budgetteret overførsel fra forrige år på 2,3 mio. kr. Bestyrelsen bevilgede tilskud til gennemførelse af projekter for sammenlagt 17,7 mio.kr. På baggrund af bestyrelsens beslutninger blev der udarbejdet et basisbudget for 2012, som blev godkendt af fødevarerministeren.

Med baggrund i beslutning om reduktion af tilskuddet fra Promilleafgiftsfonden i 2012 fra de oprindeligt budgetterede 6,8 mio. kr. til 6,1 mio. kr. besluttede Fjerkræafgiftsfondens bestyrelse i marts 2012 at kompensere herfor, dels ved at øge produktionsafgiften for kalkuner og ænder samt rugeæg til agerhøns og fasaner i perioden 30. april 2012 til 28. april 2013, dels ved et større træk på overførslerne fra 2011. Der blev udarbejdet et ændringsbudget for 2012, hvori det blev konstateret, at overførslen fra 2011 udgjorde 5,1 mio. kr. mod oprindeligt budgetteret 2,3 mio. kr., især forårsaget af, at flere tilskudsmottagere ikke havde anvendt bevillingen i 2011. Bestyrelsen besluttede som led i ændringsbudgettet at genbevilde i alt 1,6 mio. kr. til 8 projekter med henblik på gennemførelse af de planlagte 2011-projektaktiviteter i 2012. Ændringerne blev indarbejdet i et ændringsbudget for 2012, som blev godkendt af fødevarerministeren.

Som følge af ovennævnte ændringer steg fondens samlede bevillinger fra 17,7 mio. kr. i det godkendte basisbudget for 2012 til 19,3 mio. kr. i det godkendte ændringsbudget for 2012. Fondens samlede budgetterede udgifter udgjorde 19,6 mio. kr. jf. ændringsbudgettet. Den budgetterede overførsel til 2013 blev øget fra 0,9 mio. kr. i basisbudgettet til 2,1 mio. kr. i ændringsbudgettet svarende til 11 pct. af fondens samlede udgifter i 2012.

Fjerkræafgiftsfonden imødekom senere på året ændringer vedr. projekter fra Videncentret for landbrug. Det drejede sig projekterne:

- a. Rådgivning om miljøkrav og driftsøkonomi samt produktivitetsfremme i slagtekyllingeproduktionen jf. note 15 i de supplerende noter
- b. Boksforsøg med økologiske slagtekyllinger jf. note 21 i de supplerende noter
- c. Kontrol af indvoldsorm i konsumægsproduktionen og Kontrol af spoleorm i blodmider i konsumægsproduktionen jf. note nr. 19 og 20 i de supplerende noter

Baggrunden for ændringerne vedr. projekterne jf. punkt a og b var, at Videncentret havde søgt og fået bevilget EU-landdistriktsmidler til begge projekter (15b og 21a) fra Erhvervsudviklingsordningen under Fødevareministeriet.

Teknisk set indebar gearingen med EU-midlerne, at rådgivningsprojektet jf. note 15 skulle deles op i 2 selvstændige projekter med en bevilling fra fonden på 500.000 kr. til hvert projekt:

- 15a. Miljøberedskab, regnskabsanalyser, driftsøkonomi og nye produktionsformer

- 15b. Demonstration med fokus på miljøvenlighed, driftsøkonomi og nye produktionsformer

Dette indebar samtidig, at projekt nr. b rykkede fra hovedformålet Rådgivning til Medfinansiering af initiativer under EU-programmer og projekt nr. a forblev under hovedformålet Rådgivning.

Boksforsøg-projektet jf. note 21 blev ligeledes rykket fra hovedformålet Rådgivning til Medfinansiering af initiativer under EU-programmer jf. note 21a.

Med hensyn til ændringer vedr. projekterne nævnt under punkt c så blev de to projekter (19 +20) skrevet sammen til et sammenhængende projekt med titlen: Kontrol af spoleorm og blodmidler i konsum-ægsproduktionen for derved at styrke synergien i de gennemførte aktiviteter.

I Fjerkræafgiftsfondens ændringsbudget 2012 var der på daværende tidspunkt ikke angivet projekter under hovedformålet Medfinansiering af initiativer under EU-programmer. Ovennævnte ændringer betød således, at udgifterne for hovedformålet steg med en procentvis stigning, som udløste krav om ændringsbudget jf. administrationsbekendtgørelsens § 5. Efter henvendelse herom fra fonden, svarede NaturErhvervstyrelsen, at styrelsen i det konkrete tilfælde dispenserede fra kravet i administrationsbekendtgørelsen om indsendelse af ændringsbudget.

Årsregnskabet for 2012

Regnskabet viser en overførsel fra forrige periode på 5,1 mio.kr. De realiserede indtægter fra produktionsafgifterne udgør 10,4 mio. kr., medens tilskuddet fra Promilleafgiftsfonden for landbrug udgør 6,1 mio. kr. De øvrige indtægter består af en renteindtægt på 382 kr. samt et tilskud til fondsadministration fra Det Danske Fjerkræraad på 151 t.kr. Fjerkræafgiftsfondens samlede indtægter udgør dermed 21,8 mio. kr. i 2012 mod 21,7 mio. kr. i ændringsbudgettet for 2012 som følge af højere indtægter fra produktionsafgifterne.

Følgende tilskudsmodtagere har ikke fuldt ud anvendt bevilgede tilskud:

- Det Danske Fjerkræraad: 473 t.kr.
- Danske Æg 106 t.kr.
- Videncentret for Landbrug: 358 t.kr.
- Københavns Universitet: 323 t.kr.
- Århus Universitet: 128 t.kr.
- Teknologisk Institut 401 t.kr.
- ChemVet a/s 34 t.kr.
- Landbrug & Fødevarer 30 t.kr.

I alt 1.854 t.kr. af den samlede bevilling i 2012 blev ikke anvendt. Regnskabet viser, at fondens samlede tilskud i 2012 udgjorde 17.446 t.kr.

Udgifterne til fondsadministration udgør 281 t.kr., heraf 151 t.kr. til generel fondsadministration, 40 t.kr. til gennemførelse af effektivitet af udvalgte projekter, 56 t.kr. til revisor og 32 t.kr. i advokatudgifter. Udgifterne på 4 t.kr. til bestyrelseshonorar omfatter rejsegodtgørelse til Claus Zakarias og Helle Risdahl Juul-Madsen i forbindelse med bestyrelsesmøder.

Fondens samlede udgifter udgør 17.727 t.kr., hvilket giver en overførsel på 4.061 t.kr. til 2013 svarende til 23 % af fondens udgifter i 2012.

Fonden er opmærksom på, at der er tale om en høj overførsel. I budgettet for 2012 var der budgetteret med en overførsel på 2.120 t.kr. svarende 11 pct. af udgifterne. Baggrunden for stigningen i forhold til budgettet er især, at en række af fondens tilskudsmodtagere ikke fuldt ud har anvendt det bevilgede tilskud. Det forventes, at en række ansøgninger om genbevillinger af de ikke udnyttede tilskud i 2012 vil blive imødekommet med henblik på at gennemføre de planlagte projektaktiviteter i 2013.

Fondens anvendelse af midlerne i 2012

Fjerkræafgiftsfonden har i 2012 ydet tilskud til projekter inden for hovedformålene: Afsætningsfremme, Forskning og forsøg, Produktudvikling, Rådgivning, Sygdomsforebyggelse og Dyrevelfærd samt medfinansiering af initiativer under EU-programmer. Tilskuddenes fordeling efter hovedformålene fremgår af regnskabet.

Det Danske Fjerkræraad

Det Danske Fjerkræraads samlede endelige tilskud udgør 6.377 t.kr. fordelt på 11 projekter. I forhold til den samlede bevilling til Fjerkræraadet er der tale om et mindre forbrug på i alt 473 t.kr. De bevilgede tilskud blev anvendt som bevilget til 6 af projekterne. Derudover var der et mindre forbrug på 4 af projekterne.

Tilskuddet til projektet jf. note 10 om markedsåbning i Kina blev ikke anvendt i 2012, da det ikke har været muligt at gennemføre de planlagte kinesiske besøg i Danmark. Fjerkræraadet har søgt om at få genbevilget det ubenyttede tilskud til projektet i 2013.

Danske Æg

Danske Ægs samlede endelige tilskud udgør 3.607 t.kr. fordelt på 3 projekter. I forhold til den samlede bevilling er der tale om et mindre forbrug på 106 t.kr. De bevilgede tilskud blev anvendt som bevilget til to af projekterne. Tilskuddet til ét af projekterne jf. note 14 om identifikation og betydning af management mm i konsumægsproduktionen blev ikke anvendt fuldt ud. Projektet kunne ikke færdiggøres i 2012, da der kom et udbrud af sygdommen gumboro i kyllinger i Danmark. Det betød, at faglig ekspertise på området måtte bruges vedr. sygdomsudbruddet. Planlagte møder og færdiggørelsen af de rapporter måtte udskydes til 2013. Dansk Æg har søgt om at få genbevilget det ubenyttede tilskud til 2013 til færdiggørelse af projektet.

Videncentret for Landbrug, Fjerkræ

Videncentret for Landbrugs samlede endelige tilskud udgør 3.338 t.kr. fordelt på 9 projekter. I forhold til den samlede bevilling er der tale om et mindre forbrug på 358 t.kr. De bevilgede tilskud blev anvendt som bevilget til 6 af projekterne. Der var et mindre forbrug på 2 af projekterne.

Tilskuddet til ét af projekterne jf. note 19/20 Kontrol af spoleorm og blodmider i konsumægsproduktionen blev ikke anvendt fuldt ud. Projektet kunne ikke færdiggøres i 2012. Dette skyldtes navnlig udbrud af sygdommen gumboro i kyllinger i Danmark. Det betød, at veterinærfaglige ressourcer på Videncentret måtte bruges vedr. sygdomsudbruddet. Den planlagte bearbejdning af data og færdiggørelsen af de rapporter måtte udskydes til 2013. Videncentret har søgt om at få genbevilget det ubenyttede tilskud til 2013 til færdiggørelse af projektet.

Københavns Universitet

Københavns Universitet samlede endelige tilskud udgør 1.297 t.kr. fordelt på 7 projekter. I forhold til den samlede bevilling til Københavns Universitet er der tale om et mindre forbrug på 323 t.kr. Det skyldes et mindre forbrug på 6 af projekterne.

Århus Universitet

Århus Universitets samlede endelige tilskud udgør 1.213 t.kr. fordelt på 3 projekter. I forhold til den samlede bevilling til Institutet er der tale om et mindre forbrug på 128 t.kr. De bevilgede tilskud blev anvendt som bevilget til to af projekterne. Der er et mindre forbrug på projektet jf. note 33 om dysbakteriose hos slagtekyllinger, da projektet først blev igangsat midt på året.

Teknologisk Institut, DMRI

Teknologisk Instituts samlede endelige tilskud udgør i alt 899 t.kr. til 3 projekter. I forhold til den samlede bevilling til Instituttet er der tale om et mindre forbrug på 401 t.kr. De bevilgede tilskud blev anvendt som bevilget til to af projekterne. Tilskuddet til ét af projekterne jf. note 34 om visionhjælpeværktøj blev ikke anvendt fuldt ud grundet forsinkelser i projektafviklingen. Baggrunden er, at det nødvendige forsøgsudstyr først blev til rådighed i oktober 2012.

Teknologisk Instituts har søgt om at få genbevilget det ubenyttede tilskud med henblik på at gennemføre de planlagte aktiviteter i 2013.

Dansk And

Dansk Andes endelig tilskud udgør i alt 252 t.kr. til 1 projekt. Det bevilgede tilskud blev anvendt som bevilget.

ChemVet

ChemVets endelig tilskud udgør i alt 196 t.kr. til 1 projekt. I forhold til bevillingen er der tale om et mindre forbrug på 34 t.kr.

Landbrug & Fødevarer, Erhvervsfjerkræsektionen

Landbrug & Fødevarers samlede endelige tilskud udgør 164 t.kr. fordelt på 2 projekter. I forhold til den samlede bevilling til Landbrug & Fødevarer er der tale om et mindre forbrug på 30 t.kr. på det ene projekt jf. note 40.

Tilskuddet til projekt jf. note 40 om udarbejdelse og opdatering af pjecer blev ikke anvendt fuldt ud. Udarbejdelsen af en pjece blev forsinket, idet materialet, som pjecen skulle opdateres på baggrund af, først blev tilgængelig så sent på året, at projektet ikke kunne færdiggøres. Landbrug & Fødevarer har søgt om at genbevilget det ubenyttede tilskud med henblik på at gennemføre de planlagte aktiviteter i 2013.

Syddansk Universitet

Syddansk Universitet samlede endelig tilskud udgør i alt 103 t.kr. til 1 projekt. Det bevilgede tilskud blev anvendt som bevilget.

De støttede projekter er fagligt omtalt i de supplerende noter.

Effektvurderinger af udvalgte projekter i Fjerkræafgiftsfonden

Fondsbestyrelsen har for 2012 valgt at effektvurdere projekter, som har modtaget støtte fra fonden i en år-række. Det drejer sig om følgende to projekter:

1. Æg som en sund fødevare
2. Boksforsøg med konventionelle slagtekyllinger

Effektvurderingen er foretaget efter samme metode, som Promilleafgiftsfonden, Svineafgiftsfonden, Kvægafgiftsfonden og Fonden for Økologisk Landbrug gennemførte i 2011. Effektvurderingen er sammenfattet i rapportform, som fremlægges for bestyrelsen i forlængelse af årsregnskabet. Rapporten offentliggøres på fondens hjemmeside.

I forlængelse af gennemgangen af effektvurderingens resultater er projektlederne for de to projekter inviteret for at afrapportere projekterne for bestyrelsen.

Effektvurderingen har taget udgangspunkt i en *virkningsevaluering* af de to projekter, hvor der sættes fokus på sammenhængen mellem projekternes aktiviteter og forløb og de tilvejebragte resultater. Med denne tilgang viser effektvurderingen både:

- om målet med projekterne er effektive,
- om midlerne til de udvalgte projekter er anvendt på en efficient måde.

Ved at vælge et begrænset antal projekter sikrer fonden, at omkostningerne ved vurderingen står mål med de fundne resultater. Ved samtidig at anvende samme effektvurderingsmetode, som en række andre fonde, skabes der mulighed for over tid at opnå overblik over effekterne af forskellige projektyper, som den enkelte fond ikke selv kan tilvejebringe.

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og administrator har dags dato behandlet og godkendt årsregnskab for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2012 for Fjerkræafgiftsfonden.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med reglerne i Bekendtgørelse nr. 1099 af 21. september 2010 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver og passiver, finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2012.

Det er vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Ledelsesberetningen indeholder endvidere efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold beretningen vedrører.

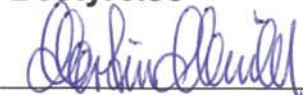
Årsregnskabet godkendes hermed.

København, den 9. april 2013

Administrator

Lars Daugaard

Bestyrelse

Martin Merrild
formand

Lars Lunding
næstformand

Anders Dalum Hansen

Bent Jensen

Claus Zakarias

Erik Dam Jensen

Frede Lorenzen

Hanne Holgaard

Helle Risdahl Juul-Madsen

Jacob Roland Pedersen

Johan Damgaard Jensen

Magne Bisgaard

Den uafhængige revisors erklæringer

Til bestyrelsen i Fjerkræafgiftsfonden

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Fjerkræafgiftsfonden for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2012, der omfatter anvendt regnskabspraksis, indtægter og udgifter, balance samt supplerende oplysninger.

Årsregnskabet udarbejdes efter Bekendtgørelse nr. 1099 af 21. september 2010 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1099 af 21. september 2010 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, god offentlig revisionsetik samt Bekendtgørelse nr. 1099 af 21. september 2010 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for fondens udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af fondens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af fondens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2012 samt af resultatet af fondens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2012 i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1099 af 21. september 2010 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde m.v. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysning vedrørende forståelsen af revisionen

Fonden har som sammenligningstal til indtægter og udgifter samt supplerende oplysninger medtaget godkendte budgetter. Budgetterne har, som det fremgår af årsregnskabet, ikke været underlagt revision.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet.

Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

København, den 9. april 2013

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

John Ladékarl
statsautoriseret revisor

Anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for perioden 1. januar – 31. december 2012 er udarbejdet i overensstemmelse med reglerne i Bekendtgørelse nr. 1099 af 21. september 2010 om administration og revision af promille- og produktionsafgiftsfonde mv. inden for jordbrugs- og fiskeriområdet.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Regnskabet er opdelt i et hovedskema inkl. balancen samt supplerende oplysninger for anvendelsen af de fondens midler.

Produktionsafgifter indtægtsføres i overensstemmelse med modtagne slagte- og eksportindberetninger og er periodiseret. Tilgodehavende afgifter indregnes i balancen under aktiver.

Tilgodehavende afgifter nedskrives til realisationsværdi eller 0 kr., når tab herpå er endeligt konstateret.

Fjerkræafgiftsfonden - Resultatopgørelse 2012

Beløb i 1000 kr.	Senest godkendte budget 2012	Regnskab 2012	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B-A)/A
Note	A	B	C	D
INDTÆGTER:				
Overført fra forrige år	5.089	5.089	23,4	0,0
1 Produktionsafgifter	10.287	10.424	47,8	1,3
Promillemidler	6.124	6.124	28,1	0,0
Særbevilling og anden indtægt	-	-	0,0	-
Renter	50	0	0,0	-100,0
Tilskud til fondsadministration	151	151	0,7	0,0
I. Indtægter i alt	21.701	21.788	100,0	0,4
UDGIFTER:				
Samlede tilskud fordelt på formål				
Afsætningsfremme i alt	2.560	2.329	13,3	-9,0
Forskning og forsøg i alt	6.850	5.366	30,8	-21,7
Produktudvikling i alt	252	252	1,4	0,0
Rådgivning i alt	5.235	4.541	26,0	-13,3
Uddannelse i alt	-	-	0,0	-
Sygdomsforebyggelse i alt	3.853	3.775	21,6	-2,0
Sygdomsbekæmpelse i alt	-	-	0,0	-
Dyrevelfærd i alt	550	550	3,2	0,0
Kontrol i alt	-	-	0,0	-
Særlige foranstaltninger	-	-	0,0	-
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer	-	633	3,6	-
II. Udgifter til formål i alt	19.300	17.446	100,0	-9,6
Fondsadministration				
Generel fondsadministration	151	151	53,7	0,0
Effektvurdering	75	40	14,1	-47,0
Revisionsudgifter	55	55	19,6	0,0
Advokatudgifter	0	32	11,2	-
2 Bestyrelseshonorar	0	4	1,3	-
III. Administration i alt	281	281	100,0	0,0
IV. Udgifter i alt	19.581	17.727	100,0	-9,5
Overførsel til næste år	2.120	4.061		
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	11	23		
Supplerende oplysninger:				
Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere				
Det Danske Fjerkræraad	6.850	6.377	36,6	-6,9
Danske Æg	3.713	3.607	20,7	-2,9
Videncentret for Landbrug, Fjerkræ	3.696	3.338	19,1	-9,7
Københavns Universitet	1.620	1.297	7,4	-20,0
Århus Universitet	1.341	1.213	7,0	-9,5
Teknologisk Institut / DMRI	1.300	899	5,2	-30,8
Dansk And	252	252	1,4	0,0
ChemVet A/S	230	196	1,1	-14,8
Landbrug & Fødevarer, Erhvervsfjerkræsektionen	194	164	0,9	-15,5
Syddansk Universitet	103	103	0,6	0,0
V. I alt	19.300	17.446	100,0	-9,6

2 Der er tale om dækning af rejseudgifter til bestyrelsesmedlemmer

Balance pr. 31. december 2012

	Regnskab 2011	Regnskab 2012
<i>Beløb i 1.000 kr.</i>		
Aktiver		
Likvide midler:		
Indestående i bank	15.763	9.745
Debitorer:		
Tilgodehavende produktionsafgift	1.366	1.252
Aktiver i alt	17.129	10.996
Passiver		
Kreditorer:		
Det Danske Fjerkræraad	5.643	2.197
Videncentret for Landbrug, Fjerkræ	2.647	1.351
Landbrug&Fødevarer (Erhvervsfjerkræsektionen)	1.202	164
Landbrug&Fødevarer	-	40
Århus Universitet	474	1.213
Københavns Universitet	1.153	1.297
Syddansk Universitet	182	103
Teknologisk Institut	347	320
ChemVet	-	59
Dansk And	-	84
SKAT (moms)	336	53
Øvrige kreditorer (revision mv.)	55	55
Disponible midler:		
Overført fra forrige år	7.870	5.089
Årets resultat	<u>-2.780</u>	<u>-1.028</u>
Overførsel til næste år	5.089	4.061
Passiver i alt	17.129	10.996

Note 1

	budget 2012	Regnskab 2012	budget 2012	Regnskab 2012	budget 2012	Regnskab 2012
Fjerkræafgiftsfonden						
1. Slagterier						
Slagtekyllinger levende vægt	220,0	213,9	Afgifter øre/kg	1,0	Provenu 1.000 kr	2.139
Andet fjerkræ, slagtet vægt	0,0	0,0		0,5		0
2. Rugerier						
Slagtekyllinger	135,0	136,3	Øre/stk	3,0	4.050	4.090
Hønekyllinger	2,6	2,9	10,0	10,0	260	294
Kalkunkyllinger	0,0	0,0	6,0	6,0	0	0
Gæslinger	0,0	0,0	6,0	6,0	0	0
Ællinger	0,8	0,7	8,0	8,0	64	52
Agerhøns, fasaner, rugeæg	1,4	1,3	33,6	33,6	470	426
3. Pakkerier						
Konsumæg	930	963	Kr./1.000 stk	3,20	2.976	3.082
4. Eksport						
Høns	1,0	1,2	Øre/stk	0,60	6	7
Kyllinger	10,0	13,3	1,60	1,60	160	212
Kalkuner indtil 14 uger	0,0	0,0	1,50	1,50	0	0
Kalkuner over 14 uger *	0,0	0,3	5,00	5,00	0	16
Kalkuner over 14 uger **	1,0	0,8	7,00	7,00	70	54
Ænder *	0,6	0,0	4,40	4,40	28	0
Ænder **	0,0	0,1	11,00	11,00	0	11
Gæs	0,0	0,0	2,75	2,75	0	0
Vildtugle *	0,0	0,0	0,20	0,20	0	3
Vildtugle **	0,0	0,1	0,34	0,34	0	37
5. Strudse						
Slaget, afrikansk	0,1	0	Kr/stk	30	3	0
Total, Fjerkræafgiftsfonden					10.287	10.424
Provenu, konsumæg					3.242	3.384
Provenu, slagtefjerkræ					6.572	6.563
Provenu, strudse					3	0
Provenu, vildtugle					470	466
Tab på uerholdelige fordringer					0	0
Nettoafgiftsprovenu					10.287	10.424

* Gældende i perioden frem til og med 29. april 2012

** Gældende i perioden fra 30. april 2012 til 28. april 2013

Supplerende oplysninger for 2012

note	Beløb i 1000 kr.	Senest godkendte budget 2012	Regnskab 2012
I alt Det Danske Fjerkræraad		6.850	6.377
Sygdomsforebyggelse			
1	Sygdomsforebyggelse og beredskab for slagtefjerkræ	1.500	1.500
2	Tilskud til vaccination mod Newcastle Disease	1.250	1.172
3	Veterinær og Fødevarerforhold	200	200
I alt Sygdomsforebyggelse		2.950	2.872
Rådgivning			
4	Produktionsregnskaber for slagtekyllinge og konsumægproduktionen - effektivitetskontrol	1.200	1.151
5	Miljøregulering af slagtefjerkræproduktionen	600	600
6	Rådgivning og konsulentarbejde - Slagtefjerkræ	550	405
I alt Rådgivning		2.350	2.156
Afsætningsfremme			
7	Kylling – detail og foodservice	450	450
8	Fjerkræ på tallerkenen	200	200
9	Markedsadgang - Fjernøsten	150	131
10	Markedsåbning i Kina	200	18
I alt Afsætningsfremme		1.000	799
Dyrevelfærd			
11	Dyrevelfærd generelt Stikprøvekontrol, Slagtekyllingeproduktion	550	550
I alt Dyrevelfærd		550	550
I alt Danske Æg		3.713	3.607
Rådgivning			
12	Sygdomsforebyggelse, generelle produktionsforhold og dyrevelfærd inden for ægproduktion	1.735	1.735
I alt Rådgivning		1.735	1.735
Afsætningsfremme			
13	Æg som en sund fødevarer	1.366	1.366
I alt afsætningsfremme		1.366	1.366
Forskning og forsøg			
14	Identifikation og betydning af management, sundhed, produktivitet og velfærd i konsumægproduktionen	612	506
I alt Forskning og forsøg		612	506
I alt Videncentret for Landbrug, Fjerkræ		3.696	3.338
Rådgivning			
15	Rådgivning om miljøkrav og driftsøkonomi samt produktivitetstilfremme i slagtekyllingeproduktionen	1.000	-
15a	Miljøberedskab, regnskabsanalyser, driftsøkonomi og nye produktionsformer (Tidligere en del af nr. 15)	-	500
16	Brandstrategiplan - nye rugeægs- og slagtekyllingestalde	150	150
I alt Rådgivning		1.150	650

Supplerende oplysninger for 2012

note	Beløb i 1000 kr.	Senest godkendte budget 2012	Regnskab 2012
Sygdomsforebyggelse			
17	Fjerkræklinikkens beredskab for sygdomsbekæmpelse	800	800
I alt Sygdomsforebyggelse		800	800
Forskning og forsøg			
18	Boksforsøg med konventionelle slagtekyllinger	600	600
19	Kontrol med blodmider i konsumægsproduktionen	400	-
20	Kontrol af indvoldsorm i konsumægsproduktionen	300	-
19/20	Kontrol af spoleorm og blodmider i konsumægproduktion (se 19+20)	-	409
21	Boksforsøg med økologiske slagtekyllinger	200	-
22	Flambering af gulve for at fremme tarmsundheden	100	100
23	Integreret larveproduktion til foder i økologisk ægproduktion	146	146
I alt Forskning og forsøg		1.746	1.255
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer			
15b	Demonstration med fokus på miljøvenlighed, driftsøkonomi og nye produktionsformer (Tidligere en del af nr. 15)	-	438
21a	Boksforsøg med økologiske slagtekyllinger	-	195
I alt Medfinansiering af initiativer under EU-programmer		0	633
I alt Københavns Universitet		1.620	1.297
Forskning og forsøg			
24	Undersøgelse af kilder til ESBL (Extended Spectrum Beta Lactamase) resistente E. coli i slagtekyllingeproduktionen	400	317
25	Undersøgelse af immunrespons i Gallibacterium anatis infektioner	160	147
26	Nanoteknologi i fjerkræproduktionen	43	43
27	E.Coli associeret sygdom i konsumægsektoren	300	288
28	S. Typh. DT41 - forekomst hos vilde fugle	122	57
29	Overlevelse af salmonella serotyper, som årsag til persisterende infektioner i	375	328
30	Dødsårsager i forbindelse med indfangning og transport af slagtekyllinger	220	117
I alt Forskning og forsøg		1.620	1.297
I alt Aarhus Universitet		1.341	1.213
Forskning og forsøg			
31	Bæredygtig økologisk ægproduktion gennem alternative fodringsstrategier til optimering af dyrenes sundhed, velfærd og	560	560
32	Avlsstrategi baseret på bredspektret resistens mod smitsomme sygdomme hos fjerkræ	431	431
33	Dysbakteriose hos slagtekyllinger	350	222
I alt Forskning og forsøg		1.341	1.213
I alt Teknologisk Institut / DMRI		1.300	899
Forskning og forsøg			
34	Vision-hjælpeværktøj til udvendig kødkontrol	850	449
35	Kvalitet og udbytter - faktorer af betydning	250	250
36	Holdbarhed: Model for MA-pakket fersk kyllingekød	200	200
I alt Forskning og forsøg		1.300	899

Supplerende oplysninger for 2012

note	Beløb i 1000 kr.	Senest godkendte budget 2012	Regnskab 2012
I alt Dansk And		252	252
Produktudvikling			
37	Produktudvikling af andekød	252	252
I alt produktudvikling		252	252
I alt ChemVet A/S		230	196
Forskning og forsøg			
38	Afprøvning af nålefri injektion af vacciner til læggehøner	230	196
I alt Forskning og forsøg		230	196
I alt Landbrug & Fødevarer, Erhvervsfjerkræsektionen		194	164
Afsætningsfremme			
39	Afsætningsfremme af fjerkræprodukter og æg ved deltagelse på dyrskuer og messer	136	136
40	Udarbejdelse og opdatering af pjecer for fjerkræbranchen	58	29
I alt afsætningsfremme		194	164
I alt Syddansk Universitet		103	103
Sygdomsforebyggelse			
41	Undersøgelse af klonalitet og forekomst af spec. Campylobacter stammer i slagtekyllinger	103	103
I alt Sygdomsforebyggelse		103	103

Fjerkræafgiftsfonden - Opgørelse over de seneste 5 regnskabsår

<i>Beløb i 1000 kr.</i>	<i>Regnskab 2008/2009</i>	<i>Regnskab 2009/2010</i>	<i>Regnskab 4 kv. 2010</i>	<i>Regnskab 2011</i>	<i>Regnskab 2012</i>
INDTÆGTER:					
Overført fra forrige år	5.786	7.812	8.075	7.869	5.089
Produktionsafgifter	10.474	10.875	2.384	10.249	10.424
Promillemidler	8.914	7.741	1.824	7.217	6.124
CO2 – midler	210	70	-	-	-
Renter	248	66	10	65	0
Tilskud til fondsadministration	151	151	38	151	151
I. Indtægter i alt	25.783	26.715	12.330	25.551	21.788
UDGIFTER:					
Samlede tilskud fordelt på formål					
Afsætningsfremme i alt	1.395	1.488	485	3.719	2.329
Forskning og forsøg i alt	3.918	3.917	865	5.203	5.366
Produktudvikling i alt	-	-	-	-	252
Rådgivning i alt	7.178	6.389	1.433	5.292	4.541
Uddannelse i alt	-	-	-	-	-
Sygdomsforebyggelse i alt	4.728	5.683	1.449	5.227	3.775
Sygdomsbekæmpelse i alt	-	-	-	-	-
Dyrevelfærd i alt	535	942	136	765	550
Kontrol i alt	-	-	-	-	-
Særlige foranstaltninger i alt	-	-	-	-	-
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer	-	-	-	-	633
II. Udgifter til formål i alt	17.754	18.419	4.368	20.206	17.446
Fondsadministration					
Generel fondsadministration	151	151	38	151	151
Effektvurdering	-	-	5	38	40
Revisionsudgifter	65	61	50	55	55
Kontroludgifter/advokat	-	9	-	4	32
Bestyrelshonorar	-	-	-	9	4
III. Administration i alt	216	221	93	256	281
IV. Udgifter i alt	17.970	18.640	4.461	20.462	17.727
Overførsel til næste år	7.813	8.075	7.869	5.089	4.061
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	43	43	44	25	23
Supplerende oplysninger:					
Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodt.					
Det Danske Fjerkræraad	11.371	8.853	2.359	11.278	6.377
Danske Æg	-	-	-	-	3.607
Videncentret for Landbrug, Fjerkræ	4.504	5.869	1.096	5.160	3.338
Aarhus Universitet	113	370	-	623	1.213
Københavns Universitet	420	737	297	1.153	1.297
Teknologisk Institut, DMRI	-	925	190	608	899
Dansk And	-	-	-	-	252
ChemVet A/S	-	-	-	-	196
Landbrug & Fødevarer (Erhv.fjerkræsektionen)	1.226	1.665	426	1.202	164
Syddansk Universitet	-	-	-	182	103
Økologisk Landsforening	120	-	-	-	-
V. I alt	17.754	18.419	4.368	20.206	17.446

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Note 1. Sygdomsforebyggelse og beredskab for slagtefjerkræ

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Formålet var at servicere af branchen i relation til sygdomsforebyggelse- og bekæmpelse samt beredskab mod smitsomme fjerkræsygdomme på det fjerkræveterinære område.

Projektet har løst en række opgaver på vegne af myndighederne. Projektet har sikret, at zoonoseforebyggelse og – bekæmpelse samt beredskab mod smitsomme fjerkræsygdomme er sket iht. gældende regler og håndteret under hensynstagen til praktiske forhold.

Projektet havde som delmål, at der skete en fortsat reduktion af salmonella-forekomsten i primærproduktionen. Der blev i 2012 kun registreret 27 flokke smittet med Salmonella mod ca. 45 flokke i 2011. Den danske succes med bekæmpelse af Salmonella i slagtekyllinger afspejles ligeledes tydeligt i smittekileregnskabet, hvoraf det fremgår, at dansk kylling ikke gav anledning til nogen humane tilfælde i 2011.

Et andet delmål for projektet var, at følge op på og bidrage med viden om, hvorledes indsatsen mod Campylobacter bedst tilrettelægges. En ny handlingsplan forventes at foreligge i februar 2013. Projektet har leveret hovedparten af materialet til Campylobacterhandlingsplanen for slagtekyllingedelen, herunder statistiske opgørelser og modeller. I fjerkrædatabase indgår data fra Salmonella, Newcastle disease, Aviær Influenza og Campylobacter overvågningen (zoonosedatabasen). På grund af utidssvarende teknologi er det indledende arbejde med modernisering af databasen sat i gang. Der blev udarbejdet en række notater og foretaget undersøgelse af muligheder for omlægning af den nuværende database. Der blev foretaget dataudredning og planlægning af omlægningen.

Der har det seneste år været øget fokus på antibiotikaforbrug og resistens i fjerkræproduktionen. I projektet blev der gennemført nogle epidemiologiske analyser og udredninger af resistens-problematikken i forhold til fjerkræproduktionen med særligt fokus på ESBL. Det har ligeledes været et mål, at minimere risikoen for introduktion af smitsomme sygdomme samt minimere konsekvenser af evt. sygdomsudbrud. Der er foretaget udregninger og datatræk i relation til erstatning for overvågningsprøver for fugleinfluenza. Dette har medført afholdelse af en række møder og udarbejdelse af løsningsforslag. Projektet har håndteret og koordineret branchens beredskabsplan vedr. fugleinfluenza og Newcastle disease. Der har i 2012 været udbrud med Gumboro disease, hvilket har medført deltagelse i veterinære arbejdsgrupper, DSF-møder, afholdelse af en række andre møder samt ca. 20 udsendelser af udarbejdede breve, notater, vaccinationsvejledninger m.v. Beredskabet og administrationen af udbruddet har været en del af dette projekt.

Projektet har administreret overvågnings- og kontrolopgaver for Salmonella, Campylobacter, Newcastle disease og Aviær Influenza i slagtefjerkræproduktionen, samt vejledt herom til alle interessenter.

Projektet har varetaget sekretariatsfunktion i en række sammenhænge, herunder formandspost og sekretariatsfunktioner for den af Fødevarestyrelsen nedsatte Tekniske arbejdsgruppe for bekæmpelse af Salmonella i slagtefjerkræsektoren og er medlem af Fødevarestyrelsens Styregruppe for salmonellahandlingsplanerne for fjerkræ. Der er afholdt 3-4 møder i 2012 i den Tekniske arbejdsgruppe samt ét møde i Styregruppen. Har deltaget i og bidraget til til FVST's arbejdsgruppe vedr. salmonella-særstatus ansøgning til EU.

Sekretariatsfunktioner for Salmonella Task Force gruppen for slagtefjerkræsektoren er varetaget. Der er afholdt 3 møder i Task Force gruppen. Projektet var desuden sekretariat for Følgegruppen og varetog næstformandspost for regelsættet vedr. "God produktionspraksis ved fremstilling af fjerkræfoder".

Projektet har administreret Campylobacter-handlingsplanen samt forhandlet med Fødevarestyrelsen om en ny handlingsplan. FVST organiserede arbejdet vedr. Campylobacter-handlingsplanen i en arbejds- og styregruppe, hvor branchen deltog. Branchen har i meget væsentligt omfang bidraget med materiale og opgørelser til disse møder.

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Note 2. Tilskud til vaccination mod Newcastle disease

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Det er ordningens formål at yde tilskud til ejere af konsumægsbesætninger, der i konsumægsproduktionen anvender høner, der er vaccinerede efter Fødevarestyrelsens bestemmelser i bekendtgørelse nr. 1273 af 31. oktober 2007 om vaccination mod Newcastle disease, herunder paramyxovirus-1 hos duer. Projektet varetager en vigtig opgave vedr. forebyggelse af sygdommen Newcastle disease, som er afgørende at kunne udvikle fjerkræerhvervet.

Projektet understøtter vaccinationsstrategien i konsumægsbesætninger, der følger Fødevarestyrelsens bestemmelser i bekendtgørelse nr. 1273 af 31. oktober 2007. Projektet har sikret, at vaccinationsstrategien i konsumægsbesætninger, der følger Fødevarestyrelsens bestemmelser i bekendtgørelse nr. 1273 af 31. oktober 2007, er blevet gennemført. Projektet har medvirket til at sikre, at dyrene er blevet vaccineret korrekt og at lovgivningen er blevet efterlevet, udbedret og optimeret for hermed at forbedre vaccinationseffekten.

Det Danske Fjerkræraad har administreret tilskudsordning for konsumægsproducenter, der i henhold til bestemmelserne i disse retningslinier kan opnå tilskud til indkøb og indgivelse af vaccine samt kontrol af vaccinationen mod Newcastle Disease. Under ordningen ydes tilskud til ejere af konsumægs-besætninger, der i konsumægsproduktionen anvender høner, der er vaccinerede efter bestemmelserne i Fødevarestyrelsens bekendtgørelse nr. 881 af 20. september 2005 om vaccination af fjerkræ mod Newcastle disease. Tilskudsordningen er godkendt af Kommissionen jf. statsstøttesag N 181/05.

Administrationen består i at informere producenterne om betingelserne for tilskud samt at indhente ansøgninger. Ansøgningerne om tilskud er blevet gennemgået for at sikre, at betingelserne for udbetaling af tilskud er opfyldt, herunder om ansøgningen er behørigt dokumenteret i form af kontrolprogrammets indberetningsskema, faktura for indkøb af dag-gamle hønedyllinger eller hønninger samt tilladelsen fra Fødevareregionen eller Plantedirektoratet om hold af konsumæghøner. Ved vurdering af berettigelse, er tilskuddet blevet udbetalt.

Note 3. Veterinær og Fødevarerforhold

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Formålet var, at branchen har en opdateret videnskabelig dokumentation for udpegning af relevante risici i fjerkrækødproduktionen til brug for udarbejdelse af branchens egenkontrolprogrammer, samt at sikre fjerkrækødbranchen et fødevarerikkerhedsmæssigt beredskab til håndtering af eventuelle fødevarerikkerhedsmæssige problemer.

Der er via Landbrug og Fødevarers elektroniske nyhedsbrev "Lovgivnings-Nyt" blevet informeret om den sidste nye lovgivning på fjerkræ- og fødevarerområdet. Der er blevet informeret om nye regler for mærkning- og anprisning af fødevarer, herunder fjerkrækød.

Note 4. Produktionsregnskaber for slagtekyllinge- og konsumægsproduktionen - effektivitetskontrol

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektets formål var, at give den enkelte producent et godt materiale til belysning af udviklingen i egen produktion sammenholdt med den generelle udvikling. Desuden var målet at sikre, at branchen er opdateret omkring den produktivitetmæssige og økonomiske situation i produktionens forskellige driftsgrene

Projektets formål er blevet opfyldt, ved at der er blevet indsamlet og bearbejdet produktionsdata i effektivitetskontrollen. Effektivitetskontrollen er fjerkræbranchens centrale database til registrering af produktionens tekniske og økonomiske resultater. Resultaterne opgøres på husniveau (for æglægere pr. uge og for slagtekyllinger pr. afsluttet hold), men da fjerkræproduktionen er koncentreret på få farme, bliver data hurtigt en begrænset ressource. Ved at foretage en central registrering for hele branchen sikres data den største bredde.

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Med opsamling af produktionsdata har fjerkræ- og ægproducenter været i stand til at følge deres effektivitet og produktivitet, samt at kunne benchmarke deres egen produktivitet i forhold til andres, med henblik på at øge produktiviteten i egen produktion. Herudover kan producenten anvende data til at kunne dokumentere deres egne produktionsresultater, f.eks. i forhold til den finansielle sektor med henblik på at opnå lån, refinansiering m.v. Endvidere bruges databasen til at udarbejde branchestatistik med det formål at kunne opnå et generelt billede af produktiviteten i fjerkræbranchen.

I 2012 blev det besluttet, E-kontrol systemet skal lukkes i 2013, da den software systemet bygger på er forældet. Der har derfor været en del planlægnings- og forberedende arbejde for at få nye systemer etableret.

Den enkelte producent har adgang til data via internettet.

Note 5. Miljøregulering af slagtefjerkræproduktionen

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektet har bidraget til at sikre, at branchen løbende har indblik i lovgivningen vedrørende miljøregulering og den miljøteknologiske udvikling, og at denne viden er videreformidlet til branchens rådgivere.

Der har været fokus på ammoniakreduktion, da det vurderes at være af afgørende betydning for hele branchens overlevelsesmuligheder på sigt, at emissionen af ammoniak reduceres. En vigtig forudsætning er, at der skabes et bedre vidensgrundlag for miljøteknologisk rådgivning, der både tilgodeser branchens konkurrenceevne og hensynet til miljøet. Ud over en løbende vidensopbygning om miljølovgivning er det et væsentligt resultat af projektet, at der kan peges på konkrete teknologiske muligheder for at begrænse ammoniakemissionen, og at det er teknologiske løsninger, der kan implementeres indenfor en realistisk økonomisk ramme. Den forventede effekt er, at branchens ammoniakemission kan begrænses, så der er mulighed for at bibeholde og evt. øge den danske produktion af slagtekyllinger, til trods for strenge reduktionskrav til ammoniakemission.

Der er blevet deltaget i arbejdet i den tekniske arbejdsgruppe, der lægger det faglige grundlag for kommende bindende EU-regler og godkendelsesgrænser for slagtefjerkræ, deltagelse i den nationale baggrundsgruppe under Miljøstyrelsen, som arbejder med de samme regelsæt og deltagelse i arbejdsgruppen under Fødevareministeriets normtalsudvalg.

I den del af projektet, der fokuserede på at nedbringe ammoniakemissionen fra fjerkræ, blev der i samarbejde med Videncentret for Landbrug, Fjerkræ, løbende indsamlet og videreformidlet viden om nye mulige ammoniakreducerende teknologier til slagtekyllingeproduktionen. Der blev udarbejdet en oversigt over tilgængelige teknologier, som kan reducere ammoniakfordampningen fra slagtekyllingeproduktionen.

Den viden, der blev indsamlet i projektet om miljøregulering, formidledes løbende til branchens rådgivere og videre til producenterne, da det er en vigtig forudsætning for den faglige rådgivning. Særligt i forbindelse med introduktionen af den nye varmevekslerteknologi har der været tæt kontakt med firmaerne bag teknologien i Danmark, myndighederne og landmændene, som ønskede teknologien etableret i deres stalde. I november 2012 blev den workshop, som var planlagt fra projektets start, afholdt med emnet "Slagtekyllingeblandens ammoniakudfordring – på vej mod en løsning". Udover branchens egne folk deltog repræsentanter fra bl.a. Miljøstyrelsen, Fødevareministeriet og miljøteknologifirmaer.

Note 6. Rådgivning og konsulentarbejde - Slagtefjerkræ

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektet har omfattet faglig rådgivning og sagsbehandling på fjerkræområdet i relation til lovgivning samt håndtering af henvendelser fra myndigheder, organisationer, producenter, forsknings- og uddannelsesinstitutioner og interesseorganisationer. Projektets skal bl.a. sikre en løbende faglig dialog med myndighederne.

Der er løbende foretaget vidensopbygning og formidling af relevante dele af denne til producenter, myndigheder, organisationer, forsknings- og uddannelsesinstitutioner og interesseorganisationer. Det sker bl.a. ved deltagelse i møder og kongresser, som bidrager til et fagligt og aktuelt videns-beredskab. Projektet deltog fx ved WPSA's (Worlds Poultry

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Science Association) verdenskongres i Brasilien. Desuden har det nordiske fjerkræsamarbejde været i fokus, hvor der skabes netværk til både forskere og udenlandske brancheorganisationer.

Projektet har udarbejdet branchestatistikker vedrørende produktionsforhold og ydet faglig bistand til kursus- og efteruddannelsesaktiviteter indenfor fjerkræområdet.

Note 7. Kylling – detail og foodservice

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål og indhold:

Projektet havde til formål at støtte en øget afsætning af kylling i Danmark samt en fastholdelse hhv. forbedring af image blandt målgrupperne – foodservice og detail. Målet var at skabe en købspræference for kyllingekød ved påvirkning af indkøbskriterier overfor fremtidens mad-professionelle, undervisere af disse (og forbrugere).

Projektet har skabt en øget købspræference for kyllingekød og har positivt påvirket indkøbskriterier overfor fremtidens mad-professionelle, undervisere af disse (og forbrugere). I forhold til foodservice-segmentet er dialogen mellem leverandør og kommende professionelle brugere/beslutningstagere samt faglærere blevet styrket gennem aktiviteterne "DM i Skills for ernæringsassistenter" samt undervisningsmaterialet "Kylling i Klassen".

Forud for afholdelse af DM i Skills var 10 ernæringsassistenter på Kyllingecamp, hvor der blev undervist i kylling "fra jord til bord". Aktiviteten har således bidraget til at øge kendskabet til kyllingekød hos kommende mad-professionelle og skabt 10 ambassadører for kyllingekød. DM-deltagerne har fået ny viden om kyllingekød, herunder kendskab til hele kæden "fra jord til bord" og anvendelsesmuligheder. Via denne aktivitet er der ligeledes indirekte ramt involverede i aktiviteten omkring DM i Skills for ernæringsassistenter (ca. 15 øvrige ambassadører) samt de forbrugere, som mødte op på standen for at opleve DM i Skills. Vinderen af DM har stillet sig til rådighed for fjerkræbranchen og har deltaget i aktiviteter overfor foodservice-sektoren.

Undervisningsmaterialet til Kylling i Klassen blev testet to gange i to klasser med ernæringsassistentelever i samarbejde med Uddannelsescenteret Roskilde/Slagteriskolen (UCR). Der blev givet en overordnet positiv feedback på materialet. Materialet blev efterfølgende målgruppetilpasset med henblik på en bedre formidling til kommende mad-professionelle fremadrettet. Det forventes, når materialet implementeres på flere fødevareruddannelser i løbet af 2013, at elever og faglærere vil få et højere kendskab til kylling og kyllingekød, hvilket vil bidrage til en øget præference for kyllingekød.

Detail-segmentet blev nået direkte gennem dialog med fødevareruddannelserne og nås indirekte via forbrugersitet Voresmad.dk, hvor kyllingekødet er repræsenteret i kommunikationen til forbrugerne for således at bidrage til øget kendskab til og præference for kyllingekødet. Der har været et mindre fokus på den forbrugerrettede kommunikation. Kyllingekødet har dog fået synlighed via Voresmad.dk samt gennem trykte materialer/opskriftshæfter med Voresmad.dk som afsender.

Note 8. Fjerkræ på tallerkenen

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål og indhold:

Formålet med projektet var at formidle faglig viden om ernæring/kylling i kosten, tilberedning, hygiejne, mærkning mv. til ernæringsprofessionelle, undervisere/hjemkundskabslærere, madskribenter, myndigheder, patientforeninger mv. samt sikre dialog med disse netværk. Projektet medvirkede til at styrke slagtefjerkræs image og konkurrenceevne som sund og klimavenlig mad og inspirerede til brug af kylling i madlavning og undervisning.

Projektet har øget viden og handlekompetencer hos målgrupperne, styrket kyllingens image generelt og sikret kyllingens plads arbejdet i Måltidspartnerskabet og i reformuleringen af de 8 kostråd. Dette er bl.a. sket gennem kontakt og informationsformidling til presse og opinionsdannere. Løbende besvarelse af henvendelser fra kogebogsforfattere, studerende, madskribenter, myndigheder og forbrugere, der sikrede korrekte oplysninger om tilberedning og ernæring vedr. kylling/fjerkræ. Der afholdtes også et temamøde om måltidskultur for opinionsdannere, madskribenter, øvrige presse mv., samt videnskabelige orientingsmøder for ernæringsprofessionelle, myndigheder, patientforeninger,

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

forskere, undervisere mv., hvor kylling indgik både i de faglige indlæg om næringsstofanbefalinger, anprisninger, protein til optimering af muskelgenopbygning ligesom kylling var en del af frokostmenuen.

Som supplement til udskæring og tilberedning af kylling, blev der udarbejdet instruktionsvideoer, der viser udskæring af en hel rå og en hel stegt kylling. Videoerne blev lagt på voresmad.dk og diætistforum.dk. Der blev ligeledes udarbejdet en ny udgave af udskæring og tilberedning af and. Der har været konkurrencer om kogebøger og visning af kyllingeopskrifter i forbindelse hermed.

På siden diætistforum.dk blev der lagt nye tal fra GfK om forbrug af kylling under Råvarer, og faktaark om forbrug af svinekød, oksekød og fjerkræ blev ajourført. Til illustration af konsekvenserne ved at udskifte animalsk protein med vegetabilsk, blev der udarbejdet en ppt, der viser kylling som kilde til protein i forhold til bønner, ærter, linser, nødder og brød. Sammenligningen viser udfordringerne i forhold til energiindhold, mængde, pris og tidsforbrug. Ppt-en blev vist ved de videnskabelige orienteringsmøder, de er lagt på diætistforum.dk og udsendt til udvalgte opinionsdannere.

Undervisningsmaterialerne til kyllingskolen.dk blev redigeret og opdateret og efterfølgende genoptrykt. Materialerne rekvireres til undervisning i hjemkundskab i grundskolen. Hjemkundskabsforum.dk blev opdateret og udvidet med udskæring og tilberedning af kylling. Der har været undervisningsforløb for hjemkundskabsstuderende og -lektorer på seminarier.

Note 9. Markedsadgang – Fjernøsten

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål og indhold:

Projektets formål var at åbne for markedsadgang for Halal fjerkrækød og fjerkrækødprodukter til det indonesiske marked og arbejde for markedsmuligheder i Fjernøsten generelt. Det var projektets hovedformål, at gennemføre et inspektionsbesøg af indonesiske veterinær- og halalinspektører med henblik på at træffe aftale om et eksportcertifikat vedrørende halal. I første halvdel af 2012 har der primært været arbejdet med forarbejdet til inspektionen fra Indonesien i form af materiale til Fødevarestyrelsen og den danske ambassade i Indonesien. De indonesiske myndigheder afviste imidlertid anmodningen om inspektion fra de danske myndigheder. Selvom inspektionen ikke er blevet gennemført vurderes det, at forarbejdet har bidraget positivt til at skabe kontakter mellem relevante danske og indonesiske myndigheder. I anden halvdel af 2012 har projektet primært fokuseret på markedsmuligheder til andre fjernøstlige markeder, og især til Kina, som mundede ud i et stort erhvervsfremstød til Kina under ledelse af den danske fødevarerminister. Her deltog fjerkræsektoren i et seminar om fjerkræproduktion og fødevarer sikkerhed. Til seminaret var der blevet udarbejdet en film på kinesisk om fjerkræproduktion.

Note 10. Markedsåbning i Kina

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål og indhold:

Formålet med projektet var at skabe grundlaget for en åbning af det kinesiske marked. Dette skulle ske i form af et samarbejde med de danske myndigheder og den danske ambassade i Beijing om at få udarbejdet protokol samt ved gennemførelse af factfinding-besøg i Danmark med relevante kinesiske myndighedspersoner, hvor de ved selvsyn kan få et indblik i fjerkræproduktionens høje stade med hensyn til dyresundhed, sporbarhed og zoonosebekæmpelse.

Der er blevet arbejdet på at gennemføre de kinesiske besøg i Danmark. De egentlige factfinding-besøg forventes dog først gennemført i 2013.

Note 11. Dyrevelfærd

Tilskudsmodtager: Det Danske Fjerkræraad

Hovedformål: Dyrevelfærd

Projektets formål og indhold:

Projektet har haft til formål, at sikre et højt vidensniveau og at sikre, at fjerkræbranchen er fuldt opdateret omkring dyrevelfærdsmæssige forhold nationalt som internationalt. Projektet har også haft til formål at skabe en fælles forståelse om konkrete problemstillinger, løsninger og implementering af nye tiltag, samt at vedligeholde og udbygge netværk med

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

myndigheder, EU-systemet, nationale som internationale interessenter med henblik på at sikre en god struktureret dialog og indsamle ny viden til gavn for erhvervet

Det er sket ved en faglig behandling af de lovgivningsmæssige forhold vedr. dyrevelfærd og slagtefjerkræ, som f.eks. har sikret, at der er sket en præcisering af reglerne, så der efter det første hold slagtekyllinger kan produceres med høj belægningsgrad. Projektet har desuden sikret et funktionelt beredskab på dyrevelfærdsområdet, der bl.a. bidrager til en bevarelse af konkurrenceevne og en fortsat bæredygtig produktion i slagtefjerkræproduktionen. Derudover er effekten af dette projekt en afspejling af en branche, der tager ansvar og håndterer dyrevelfærd aktivt, og sikre høj faglighed og faktualitet i håndtering af dyrevelfærds-mæssige sager, herunder informationen til branchen, samfund, borger og presse mm. Projektet har desuden spillet en rolle i forhold til myndighedernes administration af reglerne vedr. dødelighed i slagtekyllingeflokkene, implementering af nye EU-bestemmelser ved beskyttelse af dyr i forbindelse med bedøvelse og aflivning, samt sikret fortsat mulighed for at anvende reversibel bedøvelse i forbindelse med slagtning efter religiøse forskrifter, og denne er nu udmøntet således, at den danske praksis for halalslagtning af fjerkræ kan fortsætte.

Note 12. Sygdomsforebyggelse, generelle produktionsforhold og dyrevelfærd inden for ægproduktion

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektets formål var at servicere branchen ift. sygdomsforebyggelse og -bekæmpelse samt beredskab mod smitsomme sygdomme, at servicere branchen om de generelle produktionsforhold og rammebetingelser ved at deltage i dialogen ift. faglig sagsbehandling af relevant lovgivning på området for æg, samt besvare henvendelser fra myndigheder mfl., udarbejde og vedligeholde branchens statistiske beredskab og yde faglig bistand til kursus- og efteruddannelsesaktiviteter samt at varetage og sikre at ægbranchen er fuldt opdateret omkring dyrevelfærds-mæssige forhold.

Projektet har løst en række opgaver på vegne af myndighederne og derigennem sikret, at zoonoseforebyggelse og –bekæmpelse samt beredskab mod smitsomme fjerkræsygdomme er sket iht. gældende regler og håndteret under hensynstagen til praktiske forhold. Projektet har administreret overvågnings- og kontrolopgaver for Salmonella, Newcastle disease og Aviær Influenza i ægproduktionen og håndteret og koordineret branchens beredskabsplan vedr. fugleinfluenza og Newcastle disease.

Projektet har varetaget formandspost og sekretariatsfunktioner for den af Fødevarestyrelsen nedsatte Tekniske arbejdsgruppe for bekæmpelse af Salmonella i konsumægproduktionen og var medlem af Fødevarestyrelsens Styregruppe for salmonellahandlingsplanerne for fjerkræ. Der blev afholdt møder i 2012 i den Tekniske arbejdsgruppe samt ét møde i Styregruppen. Projektet har været sekretariat for Følgegruppen og varetaget næstformandsposten for regelsættet vedr. "God produktionspraksis ved fremstilling af fjerkræfoder". Sekretariatsfunktioner for Salmonella Task Force gruppen for ægsektoren blev varetaget. Der blev afholdt tre møder i Task Force gruppen.

Projektet administrerede fjerkrædatabase, hvor data fra Salmonella, Newcastle disease og Aviær Influenza indgår i overvågningen (zoonosedatabasen). På grund af utidssvarende teknologi blev det indledende arbejde med modernisering af databasen sat i gang.

Projektet har ydet faglig rådgivning, foretaget vidensopbygning og formidling af relevante dele af denne, samt sagsbehandlet på fjerkræområdet i relation til lovgivning og håndteret henvendelser fra myndigheder, organisationer, producenter, forsknings- og uddannelsesinstitutioner og interesseorganisationer. Det skete bl.a. ved deltagelse i møder og kongresser, som bidrog til et fagligt og aktuelt videns-beredskab.

Projektet har udarbejdet branchestatistikker vedrørende produktionsforhold og ydet faglig bistand til kursus- og efteruddannelsesaktiviteter indenfor fjerkræområdet. Projektet har desuden sikret, at det faglige fundament på dyrevelfærdsområdet generelt og gennem dialog, bistand og samarbejde med myndigheder og andre samarbejdspartner. Derudover varetog projektet en sikring af tæt dialog med – og bistand til myndighederne vedr. bl.a. dyrevelfærds-kontrollen, en opfølgning på resultaterne for transport af slagtning af udsætterhøner, samt en løbende fokus på EU-forhold, herunder udfasning af traditionelle bursystemer og EU-kommissionens implementering af deres dyrevelfærdsstrategi, hvor et af de næste skridt er en generel dyrevelfærdslov i EU.

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Note 13. Æg som en sund fødevarer

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål og indhold:

Formålet med projektet var at lave en bred informationsindsats om æg i relation til sundhed og ernæring.

I forbindelse med projektet "Formidling af forskning om æg og sundhed", der kørte i 2011, blev der foretaget en forbrugerundersøgelse af danskernes holdning til æg. En tilsvarende undersøgelse blev gennemført i det aktuelle projekt for at se, hvorvidt projektets aktiviteter har været i stand til at rykke på den almene danskers holdning til æg, som en del af kosten. Sammenligning af de to undersøgelser viser, at der er sket en holdningsændring blandt danskerne, når det gælder myten omkring associationen mellem æg og forhøjet kolesterol i blodet. Holdningsændringen betyder også, at æg nu i højere grad forbindes med noget, der er sundt. Det er især hos mændene, denne ændring ses, da kvinderne i forvejen var forholdsvis positive over for æg i forbindelse med sundhed. Som en afledt effekt af projektets indsats er der rapporteret en stigning i salget af æg på hele 10 %. Dette må ses som en effekt af forbrugernes ændrede holdning til æg, som en del af en sund kost i stedet som værende et produkt, hvor indtaget skal begrænses.

Der er gjort en stor indsats, ved hjælp af forskellige aktiviteter, at fremhæve de positive aspekter hos æg. DTU Fødevareinstituttet har på projektets foranledning igangsat undersøgelsen af makronæringsstoffer, vitaminer og mineraler i æg, da tallene, der var tilgængelige i foodcomp.dk, var forældede. Der blev ligeledes tilskyndet til, at der blev udført mere forskning omkring ægs indhold af proteiner påvirkning af mæthedsfornemmelsen. Disse humane forsøg er udført på Københavns Universitet, Institut for Human Ernæring, som en del af OPUS-projektet, hvilket giver undersøgelsen høj validitet, da der tages højde for en lang række faktorer, der kan spille ind samtidig med at æggeproteinet bliver sammenlignet med mange forskellige proteinkilder.

At antallet af det anbefalede indtag af æg blev øget samt at Nøglehulsmærket ville inkludere æg ville være klare succesparametre for projektet. Arbejdet med de Nordiske Næringsstofanbefalinger blev forsinket, hvorfor arbejdet med de danske kostråd samt Nøglehulsmærket ligeledes er forsinket, da disse udarbejdes på baggrund af de Nordiske Næringsstofanbefalinger. Arbejdet forventes dog at blive færdiggjort i løbet af det første halvår af 2013, hvorefter æggets placering forventes at være forbedret i forhold til tidligere, som følge af projektets informationsindsats.

Der har været en række direkte informationsaktiviteter rettet mod forskellige målgrupper. Da det tidligere er bevist, at for at ændre holdningen omkring et emne hos den brede befolkning, er det nødvendigt at inddrage de professionelle inden for det specifikke felt, som også vil kunne bidrage med at videreformidle vigtig information. Med dette som baggrund blev der på Æggets dag 12. oktober 2012 afholdt et møde for ernæringsprofessionelle, madskribenter mm., hvor æg og sundhed var i fokus bl.a. med inspiration til nye opskrifter med æg. Thomas Rohde lavede opskrifterne, hvorefter der var smagsprøver på dem. Ligeledes blev der informeret omkring den moderne ægproduktion i Danmark. Direkte målrettet forbrugerne blev der afholdt aktiviteter på Roskilde Dyrskue i juni måned som den helt store event, samt i Torvehallerne til Kulturmat i København i oktober måned. Eventen i Torvehallerne var af mindre skala, men også i høj grad velbesøgt.

Idet projektet har været et formidlingsprojekt er hovedparten af aktiviteterne rettet mod formidling og offentliggørelse af projektets resultater, både via tidsskifter og fagblade, via relevante hjemmesider, via oplysningsmaterialer og undervisningsmaterialer og via kampagner direkte til forbrugerne. Projektets aktiviteter og foreløbige resultater er desuden blevet formidlet på den internationale kongres i International Egg Commission. Deltagelsen i kongressen har desuden medvirket til at der er oprettet en international gruppe under IEC "International Egg Nutrition Consortium". Det forventes at blive et forum for deling af forskning og viden landene imellem.

Formidling direkte til børn var også en aktivitet i projektet via Madskoler. Der blev i 2012 afholdt 100 madskoler, hvor der var 1.600 deltagende børn. På hver Madskole var der én af dagene i ugens løb, hvor der blev fokuseret på æg som råvare og hvor børnene blev undervist i æggets sundhedsværdi. Til dette var der udviklet ny opskrifter på sunde og velsmagende retter med æg målrettet børn.

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Note 14. Identifikation og betydning af management, sundhed, produktivitet og velfærd i konsumægproduktionen

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Formålet var at identificere og kvantificere effekten af managementfejl i forbindelse med suboptimal produktion/sygdom i konsumægsektoren forårsaget af potentielt sygdomsfremkaldende smitstoffer samt overførsel af forskningsmæssige, diagnostiske og rådgivningsmæssige erfaringer til Fjerkrækliniken i Skejby.

Projektet resulterede i en foreløbig vurdering af biosikkerhed, som kunne sammenholdes med produktivitet og for én type produktion vise tegn på, at en høj hygiejnestatus også viser sig positivt på bundlinjen. For øvrige typer af ægproduktion resterer endnu en del analysearbejde, før der kan drages konklusioner. Der er søgt udsættelse af projektet, og den ekstra tid skal anvendes til behandling af indsamlede data. Det forventes, at god management belønner producenten med god produktivitet. Projektet har øget sikkerheden af især bakteriologiske analyser i klinikkens laboratorium ved at et stort antal prøver blev udtaget, og forskellige bakterietyper blev dyrket og identificeret. Femten besøg i konsumægs-besætninger spredt over hele landet blev gennemført. Selvdøde høner fra de deltagende besætninger samt andre problembesætninger blev undersøgt patologisk og bakteriologisk over 2 x 2 dage på Fjerkrækliniken i samarbejde mellem KU-VIP og klinikkens dyrlæger.

Note 15. Rådgivning om miljøkrav og driftsøkonomi samt produktivitetsfremme i slagtekyllingeproduktionen

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Det oprindelige projekt blev delt op i og gennemført som to selvstændige projekter. Se note 15a og 15b.

Note 15a. Miljøberedskab, regnskabsanalyser, driftsøkonomi og nye produktionsformer

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektets formål var at styrke fjerkræbranchens udviklingsmuligheder og omstillingsparathed ved at sikre producenterne adgang til et højt specialiseret rådgivningssystem, som hele tiden er opdateret vedrørende nye typer af fjerkræproduktion samt nye produktions- og rammevilkår. Endvidere var det målet at analysere økonomiske sammenhænge i produktionen, og sikre at finansieringssektorens viden om fjerkræproduktion blev opdateret.

Projektet omfattede tre delopgaver. For det første at opretholde et fagligt beredskab, som gjorde det muligt at yde fjerkræproducenterne en optimal og individuelt tilpasset rådgivning i relation til miljø- og byggelovgivningen. Dernæst indebar projektet en vedligeholdelse af netværket mellem økonomi- og fjerkrækonsulenter, samt gennemførelse og formidling af analyser og rapporteringer på grundlag af det stadigt voksende antal fjerkræregnskaber, som indberettes til Dansk Landbrugsrådgivnings regnskabsdatabase. Sluttelig skete der en indsamling og formidling af ny viden og know how til fjerkræproducenternes stigende differentiering af produktionssystemerne.

Note 15b. Demonstration med fokus på miljøvenlighed, driftsøkonomi og nye produktionsformer

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Medfinansiering af initiativer under EU-programmer/ RFO 1698/2005 Om støtte til udvikling af land-distrikterne fra Den Europæiske landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikter/Det danske landdistriktsprogram/Erhvervsudviklingsordningen

Projektets formål og indhold:

Formålet med projektet var gennem demonstrationer og formidling af resultater, erfaringer og ny viden at bibeholde og udvikle en stabil fjerkræproduktion med høj kvalitet og fødevarerikkerhed. Hensigten var at styrke producenternes konkurrenceevne ved at øge deres viden om produktionsstyring gennem fokus på optimering af produktionsresultaterne i stalden via fagcaféer mv.

Projektet omfatter mere end 28 demonstrations- og videnformidlingsaktiviteter i form af artikler, nyhedsbreve, kursus, fagcaféer og deltagelse i landbrugsudstilling.

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Note 16. Brandstrategiplan - nye rugeægsstalde

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Rådgivning

Projektets formål og indhold:

Projektets formål var at gøre nybyggeri af standard rugeægsstalde billigere i forhold til de jf. bygnings-reglementet krævede brandtekniske installationer. For at undgå etablering af brandtekniske installationer til ca. kr. 200.000,- skal der udarbejdes brandstrategiplan. Denne skal overfor den aktuelle kommune f.eks. godtgøre, at det normalt anvendte komfortventilationsanlæg kan anvendes som brandventilation.

Ved projektopstart blev tre staldtyper udvalgt, da der er forskellige typer af komfortventilationsanlæg. Der blev herefter udført tegninger af disse stalde, og de nødvendige oplysninger vedrørende konstruktioner, inventar og især komfortventilation blev indsamlet til brug for ekstern konsulent på selve brandstrategiplanen inkl. brandsimuleringen. For hver af de tre staldtyper blev der udarbejdet en brandstrategiplan, som består af fire dokumenter.

Brandstrategiplanerne godtgør, at komfortventilationen er tilstrækkelig for at opnå myndighedernes ønske om brand-sikkerhed i de nye stalde. Resultatet i form af brandstrategiplan blev afprøvet/brugt i forbindelse med de byggesager, der har været i sagsbehandling i 2012. Brandstrategiplanen er blevet præsenteret ved dialogmøde med kommunens byggesagsbehandler samt brandinspektøren. Det udarbejdede materiale er blevet accepteret og godkendt som dokumentation for, at komfortventilationsanlægget anvendes som brandventilation. Brandstrategiplanen kan nu indgå som nødvendigt supplerende materiale til et sæt myndighedstegninger, som også indeholder konkret brandplan og brandtværnsnit, til kommunens sagsbehandling.

Note 17. Fjerkræklinikkens beredskab for sygdomsbekæmpelse

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Projektet har til formål at sikre fjerkræproducenterne adgang til veterinær assistance med et kontinueret højt fagligt niveau, der tilpasses producenternes behov, så fjerkræsygdomme kan blive behandlet hurtigt og korrekt. Endvidere skulle projektet sikre, at der sker en generel dataindsamling og videndeling om fjerkræsygdomme, som anvendes til sygdomsforebyggelse og begrænsning af medicinforbruget. Derudover var det målet at sikre et beredskab, som kan aktiveres til dybdegående undersøgelser mv. i forbindelse med større sygdomsudbrud.

Projektet har muliggjort, at Fjerkræklinikkens dyrlæger i 2012 kunne formidle viden om fjerkræ via 6 artikler i Dansk Erhvervsfjerkræ samt andre fagtidsskrifter og nyhedsbrevet FjerkræNyt. Derudover har de formidlet viden via indlæg ved: Fjerkrækongressen i februar, Temadag om slagtekyllinger i marts, Kursus for slagtekyllingeproducenter i november, Nordisk Fjerkrækongres i december, samt en række erfagruppermøder mv. for fjerkræproducenter.

Der er gennemført besætningsbesøg, obduktioner, vaccinerekvisitioner samt telefonrådgivning og videnformidling.. Udtræk fra sygdomsdatabasen viser, at Fjerkræklinikken i 2012 var involveret i 142 besætningsbesøg, hvor de har ydet veterinær assistance, 387 obduktioner af høns, opdræt og slagtekyllinger, 75 tilsynbesøg i rugeægsbesætninger og 226 vaccinerekvisitioner.

Fjerkræklinikken har spillet en vigtig rolle i diagnosticeringen og bekæmpelsen af sygdommen Gumboro, der i løbet af november og december 2012 med stor hast bredte sig mellem 24 fjerkræproducenter. Fjerkræklinikken har således været med til at sikre, at sygdommen kom under kontrol, og at der skete en effektiv deling af viden om aktuelle sygdomsproblemer mellem produktionsgrenene, således at producenterne kan tilrette deres smittebeskyttelsesprogram, så det passer til den aktuelle sygdomssituation.

Note 18. Boksforsøg med konventionelle slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Det overordnede formål med at udføre boksforsøg med konventionelle slagtekyllinger var at generere ny viden og opsamle sammenlignelige forsøgsresultater, som alle slagtekyllingeproducenter hurtigt kan anvende i deres egen

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

besætning til optimering af kyllingernes velfærd, produktivitet og slagteværdi -med henblik på at reducere produktionsomkostningerne og øge indtjeningen pr. produceret kylling.

Der er gennemført fire boksforsøg og udformet en opsamlingsrapport. Opsamlingsrapporten viste, at hvis man står overfor at skulle investere i nye drikkenipler, så er der flere typer at vælge imellem. Den velkendte nippel type Corti 110 lå stabilt gennem alle forsøgene, når der ses på produktionsresultaterne. Udover denne drikkenippel klarede følgende drikkenipler sig godt: Lubing (Type 4077), Impex (10017-HF), Lubing (Type 4099) og Val, som lå på niveau med Corti 110, når der ses på kyllingernes vægt og foderoptagelse. Dog gav Val en lidt dårligere strøelse, da den dryppede mere end de andre drikkenipler, hvilket resulterede i en lidt ringere trædepudescore.

Boksforsøg nr. 123 viste, at tilsætning af elektrolytten (Vigosine) ikke forbedrede produktionsresultaterne, hverken når det gjaldt kyllingernes vægt, foderudnyttelse eller dødelighed, tværtimod klarede de Vigosine behandlede kyllinger sig dårligere produktionsmæssigt end kontrol kyllingerne. Der blev heller ikke fysiologisk registeret en effekt ved at tildele kyllingerne Vigosine i drikkevandet. Afprøvningen giver derfor ikke anledning til at anbefale produktet Vigosine under de givne forudsætninger. Hermed har projektet medvirket til, at producenterne kan spare produktionsomkostninger ved at afholde sig fra at indkøbe et virkningsløst produkt.

Boksforsøg nr. 124 viste: at det ikke havde nogen signifikant betydning, om kyllingerne fik hel hvede fra dag 7 eller først fra dag 14. Der blev dog fundet en tendens til, at kyllingerne var større på slagtetidspunktet, når tilsætningen af hel hvede blev udskudt til dag 14. Kyllingernes trædepudescore blev ikke påvirket af en udskudt start for hvedetilsætning. Resultaterne fra dette forsøg taler dermed for at producenterne ikke kan øge indtjeningen pr. indsat kylling ved at udskyde starten for hvedetilsætning.

Boksforsøg nr. 125 og 126 viste, hvordan produktionsresultaterne varierer for de to slagtekyllingelinjer Ross 308 og 708. Resultaterne vil indgå i branchens beslutningsgrundlag i forhold til evt. at skifte fra en slagtekyllingelinje til en anden.

Note 19. Kontrol med blodmider i konsumægsproduktionen

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektet blev skrevet sammen med projektet i note 20, og gennemført som ét samlet projekt. Se note 19/20.

Note 20. Kontrol af indvoldsorm i konsumægsproduktionen

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektet blev skrevet sammen med projektet i note 19, og gennemført som ét samlet projekt. Se note 19/20.

Note 19/20. Kontrol af spoleorm og blodmider i konsumægsproduktionen

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål var at etablere overblik over forekomsten af spolorm samt optimere praksis for kontrol af parasitter i konsumægsproduktionen.

I projektet blev udsætningshøner fra 49 flokke undersøgt for forekomst af orm, og udviklingen af tilstedeværelse af orm blev overvåget ved undersøgelse af gødningsprøver fra 10 flokke. Et publiceret HACCP program (Mul and Koenraad 2009) til kontrol af introduktionsveje for blodmider blev gennemprøvet hos 10 konsumægproducenter. Desuden blev biologisk bekæmpelse af blodmider ved anvendelse af rovmider undersøgt som pilotprojekt i samarbejde med firmaet EWH BioProduction. Projektets resultater viste, at der er spolorm i mange ældre konsumægflokkede, men ikke i alle. Der var stor variation i antal orm pr. høne i den samme flok som tegn på, at immuniteten hos de enkelte høner er forskellig. Analyse af gødningsprøver viste tendens til stigning i antal æg pr. gram gødning i tiden efter, at der havde været orm i foregående hold høner. Undersøgelse af gødningsprøver med tre måneders mellemrum kan dermed være et brugbart værktøj, når man skal fastlægge en behandlingsstrategi. Gennemgangen af risikofaktorer for introduktion og spredning af

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

blodmider viste, at de ti producenter kendte alle risikofaktorer, og i meget stort omfang forebyggede blodmider som problem i æglæggestalden.

Note 21. Boksforsøg med økologiske slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektet er anført under nyt hovedformål, se note 21a.

Note 21a. Boksforsøg med økologiske slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Medfinansiering af initiativer under EU-programmer / RFO 1698/2005 Om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikter/Det danske landdistriktsprogram/Erhvervsudviklingsordningen

Projektets formål og indhold:

Gennem forsøg indsamles ny viden om produktionsforhold og management, der kan anbefales i den økologiske produktion af slagtekyllinger.

De økologiske slagtekyllingeproducenter har fået brugbar viden til at forbedre management og velfærd og sikre en dynamisk udvikling af produktionen. Viden er løbende formidlet ud til producenterne og erfaringerne fra boksforsøgene har sikret en systematisk og sikker afprøvning af aktuelle problemstillinger.

Forsøget med hanefodring, hvor kyllingerne fik forskellige andele hel hvede og dermed opnåede en fortynding af næringsstofferne i foderet viste, at kyllingernes fjersætning og velfærd ikke blev påvirket negativt af de andele hel hvede, der i praksis anvendes til at regulere kyllingernes tilvæksthastighed. Forsøget med fiskemel og havre kunne ikke dokumentere en regulerende påvirkning af adfærden. Fjersætningen var normal, og der var ingen synlige tegn på fjerpiiling eller aggressiv adfærd. Forsøget med stigende andele majsensilage viste, at kyllingerne laver en tydelig selektion af grovfoderet, idet særligt majs-kerner ædes og de øvrige plantedele selekteres fra. Kyllingerne synes ikke at have fordel af store andele grovfoder i form af majsensilage, og der anbefales derfor ikke at øge andelen af grovfoder ud over den mængde, som kyllingerne behøver til at skabe aktivitet og stimulering af en god afbalanceret adfærd.

Temadag og ERFA-møder har løbende sikret en formidling af erfaringer og ny viden mellem kyllingeproducenter, slagteri, rugeri og konsulenter. Aktiviteterne har bidraget væsentligt til analysearbejde af produktionsresultater og formidling af løsninger til god managementpraksis og slagte kvalitet af de økologiske slagtekyllinger.

Note 22. Flampering af gulve for at fremme tarmsundheden

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Det var projektets formål at undersøge og dokumentere, om der er en målbar reduktion af oocysterne (tarmparasit æg fra coccidier) ved flampering af gulvet i slagtekyllingestalde efter udmugning, rengøring og desinfektion. På baggrund af aktiviteterne blev der udarbejdet en vejledning til slagtekyllingeproducenterne, som anviser retningslinjer for bedste praksis til reduktion af oocyster ved brug af flampering af gulve.

I denne undersøgelse af flamperings effekt på fjernelse af oocyster af coccidier fra gulve i slagtekyllingehuse, var det ikke muligt at bestemme effekten af flamperingen, da der ikke er udviklet en egnet metode til at bestemme dette, og da den nyudviklede testmetode ikke var sikker nok til at måle effekten af en før og efter situation med flampering.

Imidlertid har litteraturstudie sammenholdt med temperaturmålinger af gulvoverfladen i et kyllingehus vist, at det må forventes, at flamperingen har en effekt på fjernelse af oocyster. Umiddelbart efter flampering opnåede gulvoverfladen i kyllingehuset kortvarigt en temperatur på over 35 °C, hvilket i litteraturen beskrives som dræbende på oocysterne. Denne temperatur opnås dog kun kortvarigt, og det er derfor usikkert, hvor stor betydning denne del af flamperingen har for oocyst smittepresset. Dog må det forventes, at oocyster, der bliver ramt af flammen, vil blive dræbt, og at flamperingen derfor har reduceret antallet af oocyster i kyllingehuset. Det kunne endvidere observeres, at det er vigtigt, at hele gulvet

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

er tørt på overfladen, inden det flamberes, ellers opnår man ikke den temperaturstigning, som er nødvendig, for at flamberingen af gulvet i kyllingehusene virker efter hensigten.

Note 23. Integreret larveproduktion til foder i økologisk ægproduktion

Tilskudsmodtager: Videncentret for Landbrug

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Formålet var at udvikle og demonstrere et robust system til fremstilling af et nyt økologisk fodermiddel, baseret på patogenfri insektlarver med en ideel aminosyresammensætning, at undersøge larvernes effekt på gødningens mikrobiologi herunder udvalgte patogener og zoonotiske bakterier og dermed den mikrobiologiske sikkerhed i systemet, at undersøge, hvordan fodring med larver påvirker tarmsundhed og modstandskraft i fordøjelsessystemet samt at demonstrere dette integrerede ON-farm system til biologisk behandling af husdyrgødning og recirkulering af N og P til foder og udnyttelse af kompost. Endelig undersøgte effekten af fodringen på økologiske æg produceret med den nye fodersammensætning gennem smagstest og laboratorieundersøgelser.

Der blev udviklet og optimeret en dyrkningsteknik til produktion af flueæg og fluelarver. Storskala anlæg til fluelarveproduktion er udviklet, bygget og leveret i Danmark. Larveproduktion er dog endnu ikke startet i dette anlæg. Der blev udarbejdet en detaljeret plan for praksisafprøvning hos økologisk ægproducent, og de nødvendige tekniske ændringer på gården er påbegyndt. Forsøgsplan vedr. challenge forsøg blev udarbejdet (effekt af larvefodring på *camphylobacter* hos levekylinger). Laboratorieforsøg har vist, at *coli* og *salmonellabakterier* elimineres hurtigere fra gødning podet med flueæg/larver, sammenlignet med gødning uden larver.

Note 24. Undersøgelse af kilder til ESBL (Extended Spectrum Beta Lactamase) resistente E. coli i slagtekyllingeproduktionen

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektet havde til formål, at undersøge forekomsten af udvalgte virulensgener associeret humane ExPEC hos aviære ESBL resistente E. coli og kortlægge, om disse udviser geografisk og fylogenetisk variation. Endvidere undersøgte, om forældredyrsfoder udgør en smittemæssig risiko.

I alt blev 90 isolater af E. coli med ESBL-resistens fra dyr uden symptomer sammenlignet med 59 lignende isolater fra læsioner. Isolaterne var fra hhv. Tyskland og Frankrig. De tyske isolater omfattede "bedsteforældredyr", forældredyr i opdræt og i æglægning. Franske isolater hidrørte fra dyr døde af E. coli infektion. Isolaterne blev først undersøgt for klonalitet ved PFGE, hvorefter udvalgte stammer blev yderligere kategoriseret i fylogenetiske linier ved MLST.

PFGE på tyske stammer viste udpræget klonalitet på flokniveau. Dvs. når først ESBL-resistente isolater er kommet ind i flokken, spredes de let imellem raske dyr. Prøvetagningen dokumenterede spredning fra bedsteforældredyr til forældredyr via rugeriet. SHV og TEM ESBL gener dominerede blandt isolater fra dyr uden symptomer (tyske), mens CTX-M dominerede blandt isolater fra dyr med læsioner (franske). Der blev analyseret for 11 af de hyppigste virulensgener og 10 fundet blandt isolater fra bedsteforældredyr ikke forbundne med sygdom, mens tilsvarende isolater fra forældredyr til slagtekyllinger kun havde 6. Dog var der få isolater i de sidste grupper og analyse af flere havde måske vist flere virulensfaktorer her. Der blev i enkelte tilfælde fundet ST131 blandt de syge dyr. ST131 er helt klart den mest betydelige humane ESBL. Alle stammer, på nær et isolat, indeholdt store plasmider (over 100 kb) og størstedelen indeholdt multiple plasmider. Der var dog ingen tendens til, at de sygdomsfremkaldende ESBL indeholdt flere eller større plasmider end de kommensale ESBL'er (fra Tyskland). Undersøgelsen viser, at der på samme tid (2011-2012) optræder ESBL med helt forskellige antibiotikaprofiler i hhv. Tyskland og Frankrig og, at der derfor er flere kloner tilstede i Nordeuropa.

Undersøgelsen bekræftede danske undersøgelser på Veterinærinstituttet. Som i Danmark florerer ESBL i nabolandene, og forskellige ESBL typer er i omløb på samme tid. Vertikal overførsel udgør en hindring for effektive nationale tiltag. Man skal endvidere være opmærksom på ESBL i såvel den kommensale E. coli population som i E. coli, der isoleres fra sygdom. E. coli ikke isoleret fra sygdom kan både være ESBL og have hele panelet af virulensfaktorer. Endelig skal man være opmærksom overfor mulig transmission af ESBL E. coli fra fjerkræ til mennesker - eller omvendt, men undersøgelsen viste ikke udpræget overlap imellem typer fundet i både fjerkræ og mennesker.

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Note 25. Undersøgelse af immunrespons i Gallibacterium anatis infektioner

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål var, at beskrive immunresponsen hos høns inficeret med Gallibacterium anatis, samt at beskrive effekten af vaccinationen mod Gallibacterium anatis på immunresponsen ved en efterfølgende infektion.

Projektet har resulteret i beskrivelse af immunceller, der aktiveres ved infektion med Gallibacterium anatis hos både vaccinerede og uvaccinerede høns inficerede med Gallibacterium anatis. Resultaterne er bl.a. opnået ved eksperimentelle infektioner med Gallibacterium anatis af både vaccinerede og uvaccinerede høns, histopatologisk og immunhistokemiske undersøgelser af væv samt Flow cytometri af blodceller. Beskrivelse af antistofrespons hos både vaccinerede og uvaccinerede høns inficerede med Gallibacterium anatis. En effekt af projektet er forøget viden om immunrespons i infektioner med Gallibacterium anatis, og dermed flere muligheder for kvantificering af immunrespons hos høns.

Note 26. Nanoteknologi i fjerkræproduktionen

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektet var et ph.d.-projekt som havde til formål at udvikle og afprøve produkter (sølv-nanopartikler) som alternativ til tilsætning af antibiotika til foder. Produkterne virker som vækstfremmere uden at føre til mikrobiel resistens. Ideen med at udnytte nye landvindinger indenfor nanoteknologien i forbindelse med ernæring af dyr skaber mulighed for en ny generation af tilsætningsstoffer med antimikrobiel virkning. De specielle egenskaber af sølvs nanopartikler kan medvirke til at danne tilsætningsstoffer, der udelukkende har virkning på de patogene mikroorganismer, herunder coccidier, uden at blive optaget i dyret og derfor uden negativ effekt på dyrets væv. De unikke egenskaber ved sølvs nanopartikler inkluderer: ugiftig, ingen akkumulering af nanokrystaller i kroppen, ingen induktion af mikrobiel resistens og vil således muliggøre anvendelse af aktive og miljøvenlige stoffer, der samtidig er sikre for både mennesker og dyr.

Undersøgelserne har inkluderet: morfologi og mikrobiologi af væv og organer, molekylære egenskaber, kvantitative målinger af næringsstofoptagelse og næringsstof- og energiuudnyttelse samt dyrenes vækst og sundhedsstatus.

Note 27. E. Coli associeret sygdom i konsumægssektoren

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektet har haft til formål at afklare i hvilken udstrækning stigende tab som følge af E. coli associeret sygdom skyldes primære eller sekundære forhold og i sidstnævnte tilfælde at identificere disse.

Det lykkedes kun at identificere 14 besætninger med coli-problemer. Alle øvrige undersøgte tilfælde af øget dødelighed viste sig at skyldes andre forhold. Indledningsvis blev udbrudsstammer karakteriseret ved hjælp af PFGE hvorefter repræsentative stammer blev underkastet phylotypning, MLST og virulensstypning. Endelig undersøgte for forekomst af F11 m.h.p. at evaluere den beskyttende effekt af Nobilisvaccinen. For om muligt at vurdere, om de i DK anvendte autovacciner måtte have en beskyttende effekt over for de isolerede udbrudsstammer, blev 34 stammer, der var brugt til fremstilling af autovacciner, også karakteriseret m.h.t. virulensgener, MLST og phylotype. Det var overraskende at konstatere, at der primært har været tale om klonale udbrud, hvorfor besætningsanalysedelen overvejende er sket telefonisk.

På 10 ud af 14 farme konstateredes klonale udbrud (>80 % af stammerne tilhørte samme klon). På en enkelt farm påvistes recidiv i den efterfølgende flok forårsaget af samme klon. De opnåede resultater har klart dokumenteret, at størsteparten af de undersøgte udbrud skyldes E. coli med et stort sygdomspotentiale (MLST, phylotype og virulensgener), og at en væsentlig del af de anvendte autovacciner må antages at have et beskyttende potentiale. Omvendt må en række af vaccinstammerne antages at stamme fra polyklonale udbrud. Disse vacciner forventes kun at have en ringe beskyttende effekt. Det anbefales derfor, at man i tilfælde af colibetinget sygdom først karakteriserer en række udbrudsstammer for at sikre, at der er tale om et klonalt udbrud. Derefter udvælges et isolat m.h.p. fremstilling af en autovaccine. Det anbefales, at producenten følger op og sikrer at sygdomsklonen bliver elimineret fra lokaliteten.

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Note 28. Salmonella Typh. DT41 – forekomst hos vilde fugle

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Det var projektets formål at afklare, om og i hvilken udstrækning vilde fugle udgør en smitemæssig risiko i forbindelse med de konstaterede, tilbagevendende infektioner af forældredyr med *S. Typhimurium* DT41.

Tarmindhold fra vildfugle (199) skudt nær produktionsanlæg er obduceret lege artis og tarm + indhold er undersøgt for forekomst af *Salmonella*. Der er analyseret fugle i foråret (95) og efteråret (104) 2012 omfattende: havmåger (32), råger (48), gråkrager (3), skade (1), duer (111) og ællinger (4).

Alle fugle fandtes uden sygelige forandringer. Ingen af de 199 fugle testede positivt for *Salmonella*. Der er derfor ikke stor sandsynlighed for, at kilden til de salmonella-positive flokke har været vilde fugle omkring produktionsanlæg. Sammenholdt med resultater fra andre DT41 projekter, hvori der er påvist genetisk ustabilitet for DT41 under in vitro forhold, synes ovennævnte fund at understøtte opfattelsen af, at der er langt færre kilder til de observerede tilfælde af DT41 hos forældredyr end hidtil antaget.

Note 29. Overlevelse af salmonella serotyper, som årsag til persisterende infektioner i slagtefjerkræ

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål var at tilvejebringe grundlæggende viden om udvalgte serotypers evne til at overleve i husstøv, strøelse og foder. At undersøge overlevelse ved 5, 20 og 41°C m.h.p. optimering af rengørings- og desinfektionsprocedurer. Endelig at undersøge resistens over for udvalgte desinfektionsmidler m.h.p. at sikre, at anvendte midler er effektive.

Indledningsvis blev en test til undersøgelse af desinfektionsmidlers effektivitet udviklet og implementeret. Derefter undersøgte, om hyppigt anvendte desinfektionsmidler i fjerkræproduktionen (H2O2 midlerne Hydrocare og CID 2000; detergentmidlet Desinfect Maxi, aldehydmidlet DesinolExtra og chlortabletter fra Prolax) var effektive over for serotyper, der udviste persistens i produktionsmiljøet. Desuden gennemførtes to forsøg med langtidsoverlevelse. Det første var et pilotstudie med husstøv, mens det andet sammenlignede overlevelse i husstøv, foderstøv og hel hvede. I alle tre typer forsøg blev anvendt stammer repræsenterende serotyperne *S. Indiana*, *S. Derby*, *S. Kentucky*, *S. Indiana*, *S. Agona*, *S. Derby* og *S. Gallinarum*. De første tre stammer/serotyper var udvalgt fra danske produktionsenheder med persisterende infektioner. De sidste tre indgik som kontroller.

De hyppigst anvendte desinfektionsmidler blev testet i laboratorieforsøg mod salmonella isoleret fra produktionsanlæg i en matrice af husstøv. Alle midler undtagen Prolax virkede stort set hensigtsmæssigt overfor de testede salmonella. *S. Kentucky* var altid sværest at kontrollere. Efter at isolaterne havde været udsat for desinfektionsmidler påvist mindre ændringer i PFGE profil blandt tre *S. Agona* isolater. Betydningen heraf vil kræve yderligere undersøgelser. For alle seks serotyper blev fundet usædvanlig dårlig overlevelse i husstøv, og især ved 20 og 41°C, hvori salmonella overlevede under 1 uge. Dette bekræfter vores tidligere undersøgelser med *S. Typhimurium* DT41 (Barua et al. 2013). I foderstøv og foder overlevede alle serotyper ved 5 og 20°C op til de 28 uger, som forsøget varede. Ved 41°C var overlevelsen kun op til 3 uger i foderstøv og op til 5 uger i pellets og hel hvede.

Lav overlevelse ved 41 °C kan måske anvendes i forebyggelsesøjemed. Den generelle lave overlevelse i husstøv repræsenterer en ny og bemærkelsesværdig opdagelse, som måske hænger sammen med det høje proteinindhold i husstøv (58% råprotein). Den observerede persistens på slagtekyllingefarme skyldes ikke resistens over for desinfektionsmidler.

Note 30. Dødsårsager i forbindelse med indfangning og transport af slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Det var projektets formål at tilvejebringe grundlæggende viden omkring dødsårsager associeret indfangning og transport af slagtekyllinger.

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Undersøgelsen har været gennemført i tre faser. Indledningsvis blev 12 flokke undersøgt fra Rose Poultrys slagteri i Vinderup. 300 kyllinger, døde ved ankomst, blev analyseret m.h.p. udvikling af en model, der efterfølgende kunne bruges til evaluering af parametre af betydning for døde i kasser. Efterfølgende er 30 flokke fra Danpo og Rose analyseret på samme måde for bl.a. at undersøge en evt. forskel mellem slagterier og variation over tid. Endelig blev 12 flokke afslutningsvis undersøgt for at vurdere betydningen af overgang til et nyt kassesystem på Rose. Trods forlængelse af projektet er det ikke lykkedes at få adgang til flokke, der har været behandlet, eller flokke hvor dødeligheden i kasser oversteg 0,5 % ved henholdsvis høj (varmedødesfald) og lav temperatur. Omvendt må det konkluderes, at fokus på problemerne har haft en signifikant effekt.

På baggrund af data genereret under projektets første del er der udviklet en model, der kan anvendes til undersøgelse af parametre af betydning for velfærd under indfangning, transport og aflæsning af slagtekyllinger. Modellen er præsenteret ved WVPA kongressen i Mexico i 2011 og efterfølgende sammenskrevet og fremsendt m.h.p. publikation i British Poultry Science. Efterfølgende undersøgelser har vist, at dødsårsager under indfangning og transport hovedsagelig skyldes kvælning, traumer ledsaget af kvælning og traumer. Tilsammen udgør disse lidelser dødsårsagen hos ca. 70% af slagtekyllinger døde i kasser. Disse fund understreger vigtigheden af øget fokus på velfærd i forbindelse med indfangning og transport af slagtekyllinger. Der er indtil videre ikke påvist væsentlige slagteriforskelle m.h.t. dødsårsager hos slagtekyllinger døde i kasser. Endelig er betydningen af det anvendte kassesystem som årsag til døde i kasser undersøgt i projektets slutfase. Resultaterne heraf afventer, at den ansvarlige for databehandling vender tilbage fra barselsorlov.

Iværksættelse af det aktuelle projekt og deraf følgende fokus på velfærdsmæssige aspekter i forbindelse med indfangning og transport af slagtekyllinger har allerede medført et signifikant fald i antal døde slagtekyllinger i kasser (DIK). Projektet har endvidere vist, at hovedparten af DIK skyldes forhold, der er mulige at forbedre til gavn for dyrevelfærden. Endelig kan den model, der er udviklet, bruges til at undersøge effekten af korrigerende handlinger m.h.p. nedsættelse af DIK.

Note 31. Bæredygtig økologisk ægproduktion gennem alternative fodringsstrategier til optimering af dyrenes sundhed, velfærd og ressourceudnyttelse

Tilskudsmodtager: Århus Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektet havde til formål at skabe viden om forskellige grovfodertypers ernærings- og sundhedsmæssige værdi for hønen og effekt på ægkvalitet i økologisk ægproduktion, som danner grundlag for udvikling af et nyt foderkoncept, hvor hønernes samlede næringsstofforsyning fra fuldfoder og grovfoder optimeres løbende. Optimal udnyttelse af tilgængelige foderressourcer er nødvendig for en bæredygtig økologisk ægproduktion ved overgang til 100 % økologisk foder fra 2012.

Projektet er flerårigt og arbejdsplanen 1 samt hovedforsøget under arbejdsplanen 2 er gennemført. En del resultater er ikke færdige grundet omfattende analysearbejde. Opgjorte resultater viser følgende:

- Næringsstofindholdet i udvalgte grovfodertyper varierede. Lucerne- og hampeensilage og grønkål havde det højeste indhold af protein og methionin
- Grovfoderforbruget er påvirket af grovfodertypen, hvor hønerne foretrækker majs- og kolbemajsensilage, hampeensilage og rødbeder,
- Grundet attraktivt udeareal har hønerne foretrukket at "græsse" på udearealet fremfor at æde græs/urt- eller lucerneensilagen
- Grovfoderforbruget har indflydelse på fuldfoderforbruget og det har været muligt at formulere fuldfoderet på baggrund af næringsstofindholdet i grovfoderet og opretholde den samme ægproduktion, der for forskellige grovfoderbehandlinger er sammenlignelig m.h.t. lægge-% og ægvægt.

I relation til nogle af ægkvalitetsparametrene viser resultaterne,

- At ægkvalitet målt som blommefarve og smag er signifikant forskellig mellem kontrolbehandling (uden grovfoder) og behandlinger med grovfoder
- Æggehvidens kvalitet er ikke signifikant påvirket af forsøgets behandlinger. Hønernes fjerdragt og trædepuder havde en meget fin kvalitet gennem forsøget og der blev ikke konstateret velfærdsmæssige problemer.

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

Note 32. Avlsstrategi baseret på bredspektret resistens mod smitsomme sygdomme hos fjerkræ

Tilskudsmodtager: Århus Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektets formål var at skabe det nødvendige faglige grundlag for at kunne anvende en ny avlsstrategi i fjerkræproduktionen, der ved brug af ny teknologi bygger på selektion af dyr med en generel bredspektret sygdomsresistens. I modsætning til de nuværende avlsstrategier, hvor selektionen er rettet mod resistens overfor specifikke sygdomme, og derfor rummer stor risiko for ringe modstandskraft mod de til stadighed opstående nye patogenstammer, tog projektet udgangspunkt i nye forskningsresultater vedrørende serumproteinet, Mannose-Bindende Lektin (MBL), der er en nøgleparameter i en medfødt, bredspektret resistens, og hvis serumkoncentration og/eller funktionalitet grundlæggende er genetisk bestemt.

Projektet er et flerårigt ph.d.-projekt, som afsluttes i 2013. Projektet tilvejebringer den nødvendige viden for og den grundlæggende nye metodik til at inddrage MBL relaterede markører i fjerkræavl, hvilket vil øge dyrevelfærd, fødevarer sikkerhed, forbrugernes accept og fjerkræproduktionens konkurrencedygtighed. De nye immunologiske metoder, der udvikles i projektet vil desuden være værdifulde for den videre forskning.

Projektet har identificeret 6 forskellige MBL haplotyper (A1 - A6), hvoraf mindst en er associeret med lav koncentration af MBL i serum (A1). Det er også vist, at forskellen i serumkoncentration stammer fra transskription af genet, da alle fundne variationer er lokaliseret i promoterregionen af genet og en qPCR bekræfter dette. Projektet har testet transkriptions-effektiviteten af MBL promoterregionen. Indtil videre er 600 bp af promoter-regionen fra haplotyperne A1, A2, A3 og A4 samt en muteret udgave af A1 testet. Der arbejdes videre med testning af disse haplotyper.

Et 10 uger langt ligand-vaccinationsforsøg med IBV er gennemført med to sublinjer, der adskiller sig i forhold til MBL serumkoncentration. Alle data er gjort op og den statistiske behandling foregår i øjeblikket. 3 forskellige MBL ligand'er (mannose, chitosan og frugtooligosaccharider (FOS)) er afprøvet. Af interessante observationer kan nævnes, at der er stor forskel mellem de to sublinjer i forhold til produktion af specifikke IBV antistoffer.

To små forsøg med en varighed på 3 til 5 uger er gennemført for henholdsvis en IBV vaccination og en IBV infektion med det formål, at kikke på genekspression i de to sublinjer. Selve genekspressionsanalysen vil blive gennemført i samarbejde med det italienske institut Parco Tecnologico Padano (PTP). Ydermere er det hensigten at undersøge det cellulære immunrespons og det humorale immunrespons. En metode til måling af MBL transskripter i forskellige hønseorganer er der etableret en qPCR metode og til identifikation af MBL protein i de respiratoriske organer er der etableret et samarbejde med Københavns Universitet.

Note 33. Dysbakteriose hos slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Århus Universitet

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektet er et ph.d.-projekt, som har til formål at karakterisere og afdække faktorer og sammenhænge der fører til udvikling af dysbakteriose, en på nuværende tidspunkt kun dårligt defineret sygdomskompleks med stadig større økonomisk og velfærdsmæssig betydning for slagtekyllingeproduktion. Undersøgelserne tager udgangspunkt i den aldersrelaterede udvikling af tarmens funktion, tarmens mikroflora og det tarm- associerede immunsystem. Den gennem projektet opnåede viden danner grundlag for hvilke skridt der skal tages i forhold til egnede fodrings- og management-strategier der sikrer dyrenes mave-tarm sundhed og velfærd uden anvendelse af antibiotika i både sygdomsforebyggelse og i terapeutisk øjemed.

For at besvare spørgsmålet om, hvorfor slagtekyllinger er specielt modtagelige overfor sundhedsmæssige problemer relateret til dysbakteriose og nekrotiserende enteritis i tidsperioden 21-28 dage, sigter projektet på at karakterisere aldersrelaterede fysiologiske forhold vedrørende tarmens udvikling. Der fokuseres på samspillet mellem tarmens fordøjelsesfunktion, den mikrobielle koloniseringen af tyndtarmen og det tarm associerede immunsystem. Projektet har i sin startfase haft fokus på konventionelle og molekylære analysemetoder til karakterisering og kvantificering af den mikrobielle tarmflora hos slagtekyllinger af forskellige aldre. I forbindelse hermed er der blevet udviklet en metode baseret på kvantitativ PCR teknik (qPCR) til kvantitativ bestemmelse af *Clostridium perfringens*, der udover α - toksinet også udtrykker Net B toksinet. Sidst nævnte bakterietoksin anses for at være ansvarlig for der udløses sygdommen

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

nekrotiserende enteritis. Clostridium perfringens menes også at spille en afgørende rolle i sygdommen dysbakteriose. Den udviklede metode valideres nu på prøver fra indhold af tynd- og blindtarm fra slagtekyllinger på forskellige alderstrin.

Note 34. Vision-hjælpeværktøj til udvendig kødkontrol

Tilskudsmodtager: DMRI, Teknologisk Institut

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Projektet havde til formål at teste og om nødvendigt videreudvikle et eksisterende vision-udstyr til udvendig kødkontrol på kyllingeslagterierne.

ClassifEYE vision-udstyr er valgt som udgangspunkt for udviklingen af udstyr til udvendig kødkontrol. ClassifEYE udstyr inkl. dataopsamling er til rådighed for projektet og der er opsamlet billeder af kyllinger på slagterier til en første vurdering af mulighederne for udvikling af et færdigt udstyr. Der er indgået samarbejde med Kødkontrollen under Fødevarerstyrelsen om bedømmelse af kyllinger og billeder. På sigt forventes resultaterne at bidrage til en mere sikker frasortering og registrering af relevante defekter og sygdomme i kødkontrollen

Note 35. Kvalitet og udbytter - faktorer af betydning

Tilskudsmodtager: DMRI, Teknologisk Institut

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Formålet med projektet var at opbygge viden om, hvilke faktorer i jord til bord kæden, der har betydning for kvaliteten af fjerkrækød og at påpege, hvor i produktionen et optimeringsarbejde vil være mest effektivt. Dette blev gjort ud fra en kombination af søgning i international videnskabelig litteratur og vidensopsamling ved besøg hos danske interessenter inden for fjerkræslagterier.

Litteratursammendraget viste følgende forhold, der har betydning for kødkvalitet og udbytter:

- Indfangning, transport og opstaldning er tre processer, der alle har betydning for kødkvalitet, skader, blødninger og dødelighed, og som indbyrdes vekselvirker med hinanden. Meget af den tilgængelige litteratur fokuserer på et enkelt led af kæden og er gennemført under ekstreme vejrforhold. Der er derfor behov for undersøgelser under danske forhold.
- Bedøvelse er velundersøgt. Ikke optimal el-bedøvelse kan medføre øget forekomst af blødninger samt hurtigere pH-fald og deraf følgende dårligere kødkvalitet. Effekten af bedøvelse på kødkvalitet kan vekselvirke med kyllingens energistatus og dermed med behandlingen af kyllingerne efter sidste fodring til bedøvelse.
- Elektrisk stimulering kan øge mørhed af kødet. Effekten forventes at vekselvirke med kyllingernes energistatus og dermed behandling fra foderets tilbageholdelse indtil slagtning.
- Kølingens effektivitet har en lille effekt på kødkvalitet herunder mørhed.
- Pakning af kødet i modificeret atmosfære medfører reduceret mørhed.
- Evnen til at holde på injiceret vand samt evnen til at danne gel ved forarbejdning afhænger af råvarekvaliteten.

Endvidere har projektet resulteret i en valideret metode til at måle tekstur af brystkød.

Note 36. Holdbarhed: Model for MA-pakket fersk kyllingekød

Tilskudsmodtager: DMRI, Teknologisk Institut

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Det var projektets formål at udvikle et værktøj i form af en matematisk model, der kan forudsige holdbarheden af MA-pakket fersk kyllingekød på basis af startkimal og lagringstemperatur. Projektet er toårigt og afsluttes i 2013.

Der blev påvist en sammenhæng mellem holdbarhed, kimal og temperatur for hhv. fersk kyllingekød og marinerede fileter. Sammenhængen er nødvendig for efterfølgende at kunne modellere på data og udvikle en model. Projektarbejdet blev koordineret med sideløbende aktiviteter, hvorfor der også blev medtaget marineret kød i forsøgsarbejdet. Der blev på basis af dette udviklet en matematisk model til prædiktions af holdbarheden af marineret kylling. Modellen viste sig også at være gældende for fersk kød. Modellen mangler at blive valideret med MA-pakket kød hentet fra endnu en

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

virksomhed. I år 2 påbegyndes udbygning af modellen med vakuumpakning/skinpakning. Den forventede effekten af den validerede holdbarhedsmodel er et værktøj til forudsigelse af holdbarhed af MA-pakket kylling i temperaturintervallet 0 - 7 °C.

Note 37. Produktudvikling af andekød

Tilskudsmodtager: Dansk And.

Hovedformål: Produktudvikling

Projektets formål og indhold:

Dette projekt havde til formål at styrke produktudvikling for herigennem at øge værdiskabelsen. Et mål var at tilvejebringe mindst 10 nye produkter – gerne baseret på lavværdiudskæringer, der kan bidrage til sæsonudvidelse for andekød.

Projektet startede med en idégenereringsworkshop med deltagelse af producenter, forædler og udviklere. Herefter analyseredes andens muligheder og udfordringer hos den moderne forbruger. Et udviklingsforløb gennemført af Uddannelsescenter Holstebro resulterede i recepter på 10 udvalgte produkter. Fieldanalyser og produktpræsentationer blev gennemført på bl.a. Biofach, FoodExpo, SIAL samt en række lokale markeder og arrangementer.

Via spørgeskemaundersøgelser og analyser af log-data er der gennemført en vurdering af blog-metodens anvendelighed som produktudviklingsværktøj - www.hotduck.dk.

Note 38. Afprøvning af nålefri injektion af vacciner til læggehøner

Tilskudsmodtager: ChemVet A/S

Hovedformål: Forskning og forsøg

Projektets formål og indhold:

Udgangspunktet for dette forsøg var en forventning om, at man kunne dokumentere, at vaccination mod ND og IB med nålefri injektionsudstyr er mere effektiv og giver en mere ensartet immunitet i en flok, end samme vaccination udført med den traditionelle injektionsmetode med kanyle. Sekundært forventedes der forbedret dyrevelfærd, idet erfaringen fra andre dyrearter er, at den nålefri injektion er betydeligt mindre smertevoldende end injektion med kanyle.

Det viste sig, at resultaterne af den nålefri vaccination fuldt ud levede op til resultaterne af den mest praktiserede metode. De gennemsnitlige titerværdier for IB ved nålefri vaccination i låret var en smule højere end ved nålefri vaccination i brystmuskulaturen. Titerværdierne ved nålefri vaccination i låret var i gennemsnit en smule højere end ved vaccination i låret med kanyle. På grund af den lave temperatur i omgivelserne under udførelsen af den nålefri vaccination, var vaccinen meget viskøs. Dette bør forebygges ved fremtidig brug, ved opvarmning af vaccinen på en lignende måde som det foregår ved vaccination med kanyle. Titerværdierne målt i æg lå for alle tre grupper over kravet i Bek. 1199 af 19/10-2010, som er 25 af 30 > 12. Et udmærket resultat set i lyset af, der var problemer med at bruge den nålefri sprøjte, da der blev vaccineret i låret pga. vaccins viskositet. Hastigheden af den nålefri injektor er for langsom til denne type vaccinationer, men med en hurtigere model, vil man med fordel kunne bruge nålefri injektor.

Note 39. Afsætningsfremme af fjerkræprodukter og æg ved deltagelse på dyrskuer og messer

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer, Erhvervsfjerkræsektionen

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål og indhold:

Projektets formål var at øge den danske befolknings generelle viden omkring fjerkræerhvervet via diverse aktiviteter på dyrskuer, livsstilmesser mm. Et større kendskab til fjerkræerhvervet forventes på sigt at sikre større indtjening til producenterne i form af større afsætning af produkter.

Projektets resultat har været en faglig dialog med forbrugere omkring æg- og slagtekyllingeproduktion. Forbrugerne, som besøgte de forskellige events (Roskilde Dyrskue, Madmessen "MAD" i Aarhus og fjerkræproducenters deltagelse ved Åbent Landbrug), har fået mere viden omkring produktionen og produkterne. Ved alle events blev udarbejdede quizzer tilpasset det enkelte arrangement. Målet med quizzerne var at udbrede viden omkring æg- og slagtekyllingeproduktion og skabe god mulighed for dialog med forbrugerne. Deltagelsen ved arrangementerne bestod i at gå i dialog med forbrugerne omkring produktionen samt etablere en dialog mellem de deltagende landmænd og forbrugerne. Dialogen blev fremmet igennem de medbragte quizzer om produktionen, medbragte pjecer om produktionen, remedier fra produktionen samt film om produktionen. På Roskilde Dyrskue deltog 80.000 mennesker, på madmessen i Århus deltog

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

5000 mennesker og ved Åbent landbrug deltog omkring 3000 mennesker ved de fem Åbent Landbrug i fjerkræbranchen. Det er indtrykket, at folks viden før dialogen med dem, er meget begrænset. Effekten af projektet er derfor øget kendskab og viden om den moderne æg- og slagtekyllingeproduktion.

Note 40. Udarbejdelse og opdatering af pjecer for fjerkræbranchen

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer, Erhvervsfjerkræsektionen

Hovedformål: Afsætningsfremme

Projektets formål og indhold:

Målet med udarbejdelse og opdatering af pjecerne var at medvirke til øget information til fjerkræbranchen og generel viden om fjerkræbranchen til den danske befolkning.

Pjecerne "Ægproduktion og dyrevelfærd – spørgsmål og svar" og "Æg og ernæring – spørgsmål og svar" fra Det Danske Fjerkræraad blev opdateret og udgivet i én samlet pjece med navnet "Den Danske Æg Produktion". I pjecen er information om produktionskæden, de forskellige produktionsformer, fødevarerikkerhed og sporbarhed. Herudover er der information om æggets ernæringsmæssige egenskaber samt klimaaftryk. Pjecen giver således forbrugerne en mere nuanceret viden omkring ægproduktionen samt æggets ernæringsmæssige egenskaber. Nyere forskning viser, at æg ikke har så stor betydning for kolesteroltallet som tidligere antaget, og dette budskab er pjecen med til at sprede. Desuden bidrager pjecen til at formidle forskelle og ligheder mellem de fire forskellige produktionsformer i en overskuelig tabel.

Pjecerne blev uddelt på Varde dyrskue, Ribe dyrskue, Roskilde dyrskue, Åbent Landbrug og ved æggets dag i Torvehallerne i København. Herudover blev pjecen anvendt i forbindelse med folkemødet på Bornholm.

Note 41. Undersøgelse af klonalitet og forekomst af spec. Campylobacter stammer i slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Syddansk Universitet

Hovedformål: Sygdomsforebyggelse

Projektets formål og indhold:

Projektets mål var at tilvejebringe ny viden om forekomst og potentiel overlevelse af Campylobacter i danske slagtekyllinger. Dette blev undersøgt ved at kortlægge forekomsten af specifikke Campylobacter jejuni kloner i danske slagtekyllingebesætninger samt over tid at analysere udbredelsen af de kloner, der gentagne gange forekommer i besætninger med vedvarende eller ofte gentagne husinfektioner.

Der er i projektet foretaget MLST-typning, samt en fylogenetisk analyse af typningsresultaterne.

Resultatet af MLST-typningen:

Resultatet af typning af de ca. 200 isolater, samt typningsresultater fra CAMSA projektet (146 isolater fra slagtekyllingebesætninger) er benyttet til at foretage en fylogenetisk analyse. Der blev identificeret i alt 147 forskellige sekvenstyper. Der var stor spredning i forekomsten af de enkelte typer. En stor del af isolaterne tilhørte de klonale komplekser: CC-45, CC21, CC-48 eller CC-353, hvilket også findes i undersøgelser fra andre lande. De isolerede genotyper er almindeligt forekommende i mennesker, kvæg, får, vildfugle og miljøet (f.eks. vand). Dette indikerer et stort antal mulige transmissionsruter.

Resultatet af den fylogenetiske analyse

I den fylogenetiske analyse blev sekvenser fra 346 isolater dækkende en periode fra 2006 til 2011 analyseret. Et fylogenetisk træ blev dannet for at vise slægtskabet mellem isolater. Træet viser, at der ikke er væsentlige forskelle i fordelingen af sekvenstyper, der findes i perioden 2006 til 2011. Yderligere analyse af den geografiske fordeling af sekvensformer over tidsperioden viser, at C. jejuni sekvenstyper i danske slagtekyllinger er meget forskellige og at bakterien kun er svagt klonal. Der blev ikke fundet sammenhæng mellem sekvenstype og områder med en høj forekomst af Campylobacter, regioner eller sæson. Det kan derfor afvises, at de samme genvarianter kun forekommer i højrisikoområder, og det tyder ikke på at en sekvenstype giver vedvarende infektioner. Der blev ikke fundet en sammenhæng mellem genetisk diversitet og geografiske afstande mellem isolater. Dette antyder, at C. jejuni sekvenstyper kan spredes over store afstande og/eller at bakteriens genom er i kontinuerlig forandring, ved at det bytter

Noter til supplerende oplysninger – regnskab 2012

gen kopier med andre *C. jejuni* inde i diverse varmbloedige værter. Den store variation gør det derfor vanskeligt at klassificere i *C. jejuni* grupper, og dermed også præcisionen i forbindelse med udregning af smittekileregnskabet.

Sammenligning af isolater fra samme besætning, men udtaget i forskellige år, viste ingen sammenfald hverken i sekvenstype eller genetisk beslægtskab. Dette bygger dog kun på analyse af isolater udtaget med 1-2 års mellemrum i samme besætning. For bedre at kunne belyse specifikke hustyper vil det kræve, at man i enkelte besætninger med flere huse, indsamler isolater fra flere rotationer og sammenligner disse, men dette har ikke været muligt i det aktuelle studie. Det vil være et yderst relevant studium, som vil kunne belyse infektionsdynamikken i nærområdet.

Studiet viser, at *C. jejuni* i danske slagterkyllinger genetisk er meget forskelligartet. De identificerede genotyper forekommer i både mennesker, kvæg, får, vildfugle og miljøet. Dette antyder en lang række infektionskilder. Dette betyder tilsammen, at kontrol af *Campylobacter* fortsat vil være kompliceret. Resultaterne planlægges offentliggjort via publikation i nationalt og internationalt tidsskrift, samt en ph.d.-afhandling.